

De Balans

Juni 2021 - Jaargang 42 nummer 5

Zomer editie

Ook deze Balans is weer grotendeels gevuld door de bekende Rode Lopers:

Peter Das,
Timo Können,
John Temming en
ondergetekende...

Maar... nu ook bijdragen van Henk met en zonder voorzitterspet en Thomas! Laat dit andere Rode Lopers inspireren om ook hun vruchten van de schaakarbeid aan hun medeleden te tonen.

Botwinnik zei het al: Men leert het meest van de analyse van de eigen partij en al helemaal als je die analyse ook durft te publiceren en je bloot te stellen aan kritiek 😊.

Al met al is het een extra dikke Balans geworden en hopelijk kunnen jullie hem weer in goede gezondheid lezen!

Veel plezier daarbij....

Jos Heesen

redactie

Colofon

De Balans is het clubblad van UCS De Rode Loper en verschijnt minimaal 4x per jaar.

Kopij kun je sturen naar :
redactie@ucsderodeloper.nl

Redactie :

- Peter Das
- Jos Heesen
- John Temming
- Kees Volkers

Voor meer informatie over UCS De Rode Loper:

www.ucsderodeloper.nl

waar ook ons forum te vinden is.

UCS De Rode Loper is opgericht op :
25 november 1930.

Ereleden van de club zijn :

- Nico van Harten
- Jan Polders.

Inhoud:

• Van de bestuurstafel	3
• Paardc3 Correspondentie	3
• Schaakavonturen van een bijna achtjarige	12
• Rode Lopers comb.	15
• Johns Top 10	17
• Smerdon's FCI	21
• De Slaapwandelaar	24
• Schaken in tijden van Corona	31
• Revanche?	39
• Oplossingen	41

Van de Bestuurstafel

Henk van Lingen, voorzitter

Bij het verschijnen van de laatste Balans van dit seizoen gloort de normaliteit van het leven, en dus ook van onze schaakavonden. Deze week spelen we de slotronde van onze interne competitie, waarbij de bar weer voor het eerst de gehele avond open is. De enige corona-maatregel die nog rest is het anderhalve meter afstand houden. Dat is een prettig gegeven na een seizoen met wisselende omstandigheden en een maandenlange sluiting van de zaal.

Toch wisten we 19 ronden interne competitie te halen, aanzienlijk meer dan welke club dan ook in Utrecht. En de strijd om het kampioenschap is spannend tot het eind. De laatste ronden leken we zelfs af te koersen op een aansluitende kampioensmatch, iets wat sinds enkele jaren in het reglement staat.

We hebben er voor gekozen nu geen Knock-Out toernooi te organiseren, dat volgt mogelijk in september nog. En niet alle prijzen kunnen eruit, dit seizoen. Wel het interne kampioenschap, de ratingprijzen en de Nico van Harten trofee. Mogelijk ook de schoonheidsprijs, maar dat is mede afhankelijk van de hoeveelheid aangeleverde juweeltjes.

Het uitreiken van prijzen en bedankjes zal dit keer weer zoals vroeger op de ALV gebeuren. Die staat traditioneel op de agenda voor de laatste woensdag van augustus.

Gedurende de zomer zullen wij weer samen met Moira-Domtoren en Paul Keres op dezelfde wijze als afgelopen zomer de Zomer Avond Kompetitie organiseren in onze speelzaal. Dat wil zeggen vanaf de eerste woensdag in juli, en ook dit met aanmelding vooraf via de website van de ZAK. Zie ook de poster elders in dit blad.

Met de andere clubs lobbyen we ook voor schaaktafels in het Griftpark. Voor het tekenen van een petitie

terzake, zie de link op ons webforum of via ons twitteraccount.

De avond na onze slotronde vindt er een algemene ledenvergadering plaats van de SGS, de regionale schaakbond. Hier zal een belangrijk besluit genomen moeten worden over de midweekse competitie. Ter tafel ligt de vraag of de samenwerking met de bonden SBO en OSBO wordt voortgezet. Zo ja, dan zal dat zijn met het samenvoegen van de huidige twee acht- en viertallen competities tot één competitie met zestallen, en achttallen in de hoogste twee klassen. Wanneer dit wordt afgewezen gaan we als SGS verder met het systeem van enkele jaren terug.

Op onze eigen club spelen, los van Corona-vraagstukken, vooral luxe problemen. Wie gaat afzwaaiend extern wedstrijdleider Almer opvolgen (de eerste kandidaat heeft zich reeds gemeld) en wie wil op termijn de rol van penningmeester op zich nemen? En hoe houden we onze activiteiten qua ruimte passend in onze speelzaal? Wanneer ook de leden die er de laatste anderhalf jaar voor hebben gekozen thuis te zitten weer komen, wordt het druk.

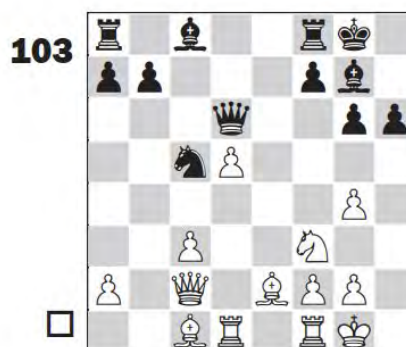
Zeker wanneer er een oplossing wordt gevonden voor de al langer

levende wens tot diepere tafels, een wens die door de corona-crisis mogelijk ook aan urgentie heeft gewonnen. We zijn het laatste jaar wel gewend geraakt aan het kwijt kunnen van je ellebogen en je notatieboekje.

Ik wens jullie allen een mooie zomer.

How can White realise his advantage?

Is White's position:

- A) better;
- B) equal;
- C) worse?

Paardc3 Correspondentie

Geïnspireerd door de mooie correspondentiepartijen die [redacted] tegen [redacted] in de vorige Balansen analyseerde, daagde ik hem ook uit. In een donkergrijs verleden heb ik ook gecorrespondentieschaakt. Dat was nog voordat internet een eerste levensbehoefte was en er werd dus per briefkaart gespeeld (ja, ja Opa vertelt over vroeger toen alles zo veel beter was 😊). Ik had dit type schaak opgepakt om me tot diepere stellingsanalyses te dwingen (eigenlijk dezelfde reden als Timo).

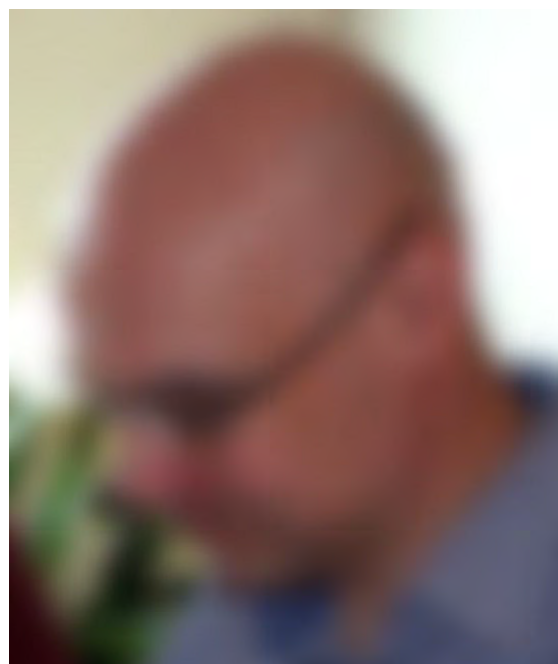
Het liefst speelde ik toen ICCF thema-toernooien omdat je dan precies wist welke opening op het bord zou komen. Het verst (de wereldfinale!) kwam ik toen in het thema “Schliemann-Jänisch” (1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lb5 f5).

Tegen [redacted] lootte ik wit en het zal geen verrassing zijn dat ik opende met:

1.Pc3...

We hadden besloten om met een tempo van 3 dagen per zet te spelen, dus er zou voldoende tijd zijn om na elke zet in diepe gedachten verzonken te raken. Ik had me wat verdiept in de onorthodoxe wijze waarop [redacted] in vluggertjes op deze opening reageerde, maar blijkbaar had hij ook de klassiekers

bestudeerd en stuurde aan op de standaard *Van Geet*.

De eerste keer dat 1.Pc3 in druk verscheen was in de 1^e editie (1843) van "*Bilguer - Handbuch des Schachspiels*" door *Tassilo von Heydebrand und der Lasa*.

En de eerste genoteerde partij met 1.Pc3 was *Kieseritzky-Desloges*, Franrijk 1847. Op het internet zwerft ook een partij *Napoleon-Madame de Remusat*, Malmaison Castle 1804 met 1.Pc3 rond, maar dat is waarschijnlijk een fabeltje.

1...d5 2.e4...

Hier moet zwart kiezen welke afslag hij gaat kiezen: slaan, dekken of doorschuiven. Bij de eerste twee kom je vaak, via zetverwisseling, in bekendere openingsvarianten

terecht. Als wit dat absoluut niet wil, moet hij een mindere, maar voor beide partijen onbekende, stelling voor lief nemen. Het doorschuiven van de zwarte d-pion geeft de opening met 1.Pc3 een eigen betekenis.

2...d4

Zwart meldde achteraf: *“Ik dacht eens 2...d4 te spelen om wat ervaring op te doen met die variant. Daarna vond ik het wel opvallend hoe snel je blijkbaar verloren kunt komen te staan in een opening die je niet kent, zelfs als je er een boekje bij gebruikt. Het leek een beetje op hoe ik zelf weleens win tegen sommige verdedigingen in het Blackmar-Diemer. Ik hoor zwart dan denken: 'Als ik allemaal gezonde ontwikkelingszetten doe kan ik nooit slecht staan,' maar dat gaat in zo'n geval niet op. Wit bouwt op de koningsvleugel zo snel druk op dat het doorslaat. Zo ging het in onze partij ook.”*

3.Pce2 e5 4.Pg3 Le6

Zwart wil voorkomen dat wit zijn loper op de a2-g8 kan zetten.

5.Pf3...

De loper blijft nog even op zijn plek; wie weet speelt zwart 5...Pc6 om zijn pion te dekken en dan kan het zo maar een Spaanse loper worden op b5.

5...Ld6

Zwart wil geen Spaanse toestanden en houdt de optie open om ...c5 te kunnen spelen.

6.c3 c5

We volgen hier nog steeds de voorbeelden van de allergrootsten op 1.Pc3... gebied. Bijvoorbeeld de Deen Ove Ekebjærg.

In het 14^e Correspondentie Wereld Kampioenschap, dat liep van 1994 tot 2000, kwam Ekebjærg dicht bij de titel: hij haalde 10 1/2 uit 14, waaronder 6 uit 7 uit zijn witpartijen, waar hij steeds 1.Pc3 opende. Door de lange posttijden van en naar Estland duurde het nog een jaar voordat bleek dat de Est Tõnu Õim hem uiteindelijk een half punt voorgebleven was en daarmee de wereldtitel greep.

7.Lb5+...

De loper wordt, voordat hij “slecht” wordt, alvast buiten de keten “to be” gezet. Wit hoopt namelijk d3 en c4 te mogen spelen. Een afruil zou ook welkom zijn.

7...Pd7

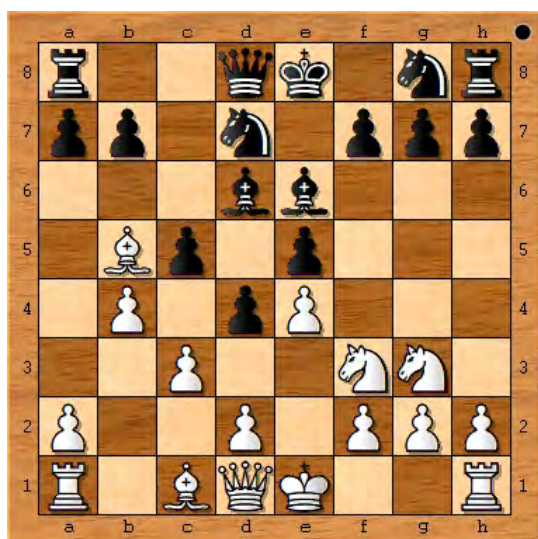
Zwart: *“Fritz geeft in de opening twee belangrijke momenten aan. 7...Pd7 was de laatste zet uit m'n boekje, dus die leek me te vertrouwen, maar volgens Fritz is 7...Pc6 een stuk beter. Ik denk vooral omdat zwart daarna Pge7 kan doen: met d7 vrij kan zwart een wit Pg5 dan beantwoorden met Dd7. Op die manier houdt zwart f5 onder*

controle - daar schortte het aan in de partij.”

8.b4...

Het idee achter deze opstoot is om de partij in een tactischer vaarwater te trekken.

Daarom wordt het tijd voor een diagram en wat analyses.

De diverse opties die zwart heeft geven aan leiding tot gecompliceerde tactische varianten, zoals:

A. **8...cxb4 9.cxd4 Lg4** (9...exd4 10.Pxd4 (10.Ph5)) **10.Lb2 exd4 11.Lxd4;**

B. **8...Db6 9.bxc5 Dxc5**

a) 9...Dxb5 10.cxd6 Pc5 11.Pxe5 Pxe4 12.Pxe4 Dxe5 13.Da4+ Ld7 14.Dxd4 Dxd4 15.cxd4 Pf6 16.Pxf6+ gxf6;

b) 9...Lxc5 10.Lxd7+ Lxd7 11.Pxe5 dxc3 (11...Lb5 12.c4) 12.Pxd7 Lxf2+ 13.Kf1 Kxd7 (13...Dd4

14.Pf5 c2 15.Dxc2 Dxa1 16.Kxf2 Kxd7 17.Da4+) 14.Da4+ ;

10.Lxd7+ Lxd7 11.cxd4 exd4 12.Lb2;

C. **8...Lg4 9.h3 Lxf3 10.Dxf3;**

D. **8...Pgf6 9.bxc5 Lxc5 10.cxd4 exd4 11.e5 Pd5 12.Pe4 Tc8 13.Lb2 Pf4 14.g3 Pg6 15.Tc1;**

E. **8...dxc3 9.dxc3** (9.bxc5 Lxc5 10.d4 exd4 11.Pxd4 Da5 (11...c2 12.Lxd7+ Dxd7 13.Pxc2 Dxd1+ 14.Kxd1 Lxf2) 12.Pxe6 c2+ 13.Dd2 Lb4 14.Lxd7+ Ke7 15.Pf5+)]

Maar in de partij gingen we verder met:

8...b6 9.0-0...

Tot hier volgden we de partij *Ekebjærg-Webb* uit de finale van het 14^e WK Correspondentieschaak. Over de spelers, met name *Simon Webb*, is nog wel wat te melden: *Simon Webb* werd in 1949 in London geboren. Nadat hij als 7-jarige schaken had geleerd, won hij in 1966 het *British Under-18* kampioenschap. Vanaf 1981 speelde hij met veel succes correspondentieschaak. Hij verhuisde later naar Stockholm om daar te gaan werken als kwaliteitsmanager. In 2005 werd hij in zijn appartement dodelijk geraakt door 20 messteken, toegebracht door zijn 25-jarige zoon. De toen 55-jarige Webb kwam thuis

van een schaaktoernooi dat hij gespeeld had in Malmö. De zoon, met een drugsverleden, vluchtte na zijn daad en probeerde zich van het leven te beroven door met hoge snelheid zijn auto tegen een bushalte aan te rijden, maar brak daarbij slechts zijn neus.

Ove Ekebjærg, geboren als *Ove Ekebjærg Rasmussen* (Kopenhagen, 3 maart 1934), is een Deense schaker die in 1960 met correspondentieschaak begon en daarmee in 1976 Europees kampioen werd en, zoals al gememoreerd, als 2^e eindigde bij het WK van 1994-2001. Verder is weinig van hem bekend. In databases vind je 216 partijen: daarvan won hij er 76, verloor er 43 en speelde 97 keer remise; zijn winstpercentage bedraagt dus 57.

9...Pxf6 10.bxc5...

Dit of *10.Pg5...* was de keuze, maar wellicht is het slechts zetverwisseling. We laten in ieder geval de voorbeeldpartijen achter ons.

10...bxc5 11.Pg5...

Met het idee om de zwarte goede loper af te ruilen.

11...De7

Zwart kan alleen nog zijn pionstructuur overeind houden; de loper had geen escape meer. Wit heeft nu de optie om de ruil nog even uit te stellen als hij een zinnige tussenzet

heeft...maar die heb ik niet kunnen bedenken, dus:

12.Pxe6 Dxe6

Zwart: *“Dit moet volgens Fritz vervangen worden door fxe6 - weer om te voorkomen dat er een paard naar f5 komt. Ik heb het wel even overwogen, maar vond die pion te kwetsbaar. Gezien het vervolg, waarin ik klemvast kwam te staan, denk ik dat Fritz gelijk heeft...”*

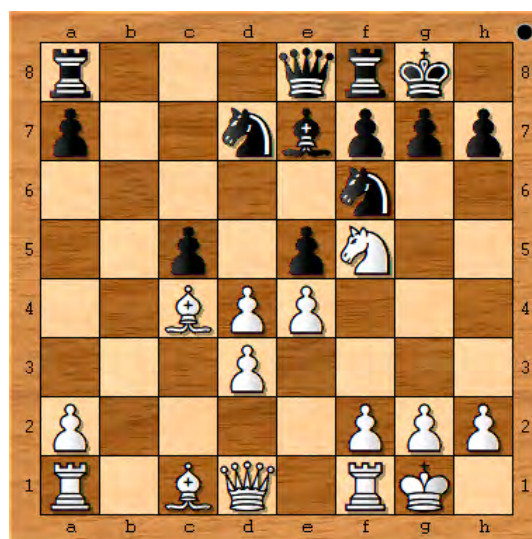
13.d3...

Om de loper weer op de diagonaal a2-g8 te krijgen. Als zwart op c3 slaat wint ie weliswaar een pion, maar die komt wel weer terug en wit krijgt er een fijn initiatief voor.

13...0-0 14.Lc4 De8 15.Pf5...

Ik heb nog getwijfeld of ik mijn 14^e en 15^e zet in andere volgorde zou spelen, maar het leek mij nuttig om eerst de dekking van de zwarte loper weg te jagen zodat nu de loper ook weg moet.

15...Le7 16.cxd4...

Zwart krijgt nu een lastige keuze: met welke pion terugslaan? Hij weet natuurlijk niet dat ik in beide gevallen hetzelfde antwoord had klaarliggen.

16...cxd4 17.Lg5...

Hier analyseerde ik de volgende mogelijkheden voor zwart:

A. **17...Tb8 18.Tb1 Txb1**

19.Dxb1... en met de mogelijkheid Db7 staat wit goed.

B. **17...h6 18.Dc1!...** (*niet naar d2 vanwege ...Pxe4*)

18...La3! (*18...hxg5 19.Dxg5 en mat is bijna niet meer te voorkomen*) **19.Dxa3 hxg5**

20.Tab1... en wit beheerst de damevleugel.

C. **17...Pb6 18.Lb5 Dd8 19.f4...** met veel mogelijkheden voor een koningsvleugelaanval.

Maar niets van dat alles; Timo had nog een ander idee:

17...Dd8 18.f4 exf4 19.Lf4...

De f4 opstoot is een bekend thema in de *Van Geet* opening. Wit kan na ruil op f4 ook zijn f-toren inzetten bij een koningsaanval. De loper op f4 kijkt bovendien naar b8, zodat zwart niet eenvoudig bezit kan nemen van de open b-lijn met een toren of dame.

19...Pb6 20.Lb3...

Ik wil de loper nog niet kwijt om f7 onder vuur te kunnen houden; bovendien stelt het zwart voor

verdere problemen om de werking van zijn stukken te optimaliseren.

20...g6

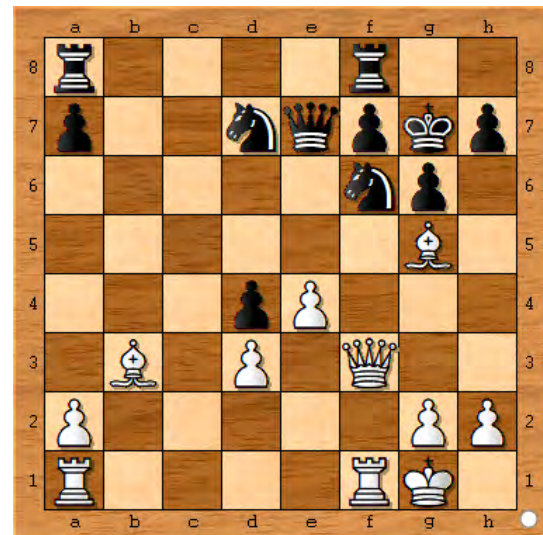
Daar begint het al: het paard op f6 mist nu de dekking van een pion op g7.

21.Pxe7 Dxe7 22.Lg5...

Een bijna dodelijke pin.

22...Pbd7 23.Df3 Kg7

De enige manier om Pf6 de noodzakelijke dekking te geven. Met Df4 kan wit nu twee ideeën combineren: Lh6 en Tf3.

24.Df4 Tae8

Zwart laat Lh6 zo maar toe?! Is dat wanhoop of een valstrik? Een eerste analyse leert het volgende: **25.Lh6 Kg8 26.Lxf8 Txf8 27.e5...** maar nu is het paard niet meer gepend en komt zwart er met een paar kleerscheuren vanaf. Is het dan beter om de penning erin te houden en nog meer druk te zetten? Maar hoe dan? Met Tf3 gevolgd door Taf1? Of is Tac1

met dreigingen op c6 of c7 beter?
 Als ik die laatste optie eens verder analyseer dan komt er: 25.Tac1 De5 (om e5 te stoppen en uit de penning te stappen) 26.Lh6... en nu heeft wit de c-lijn én (straks) de kwaliteit. Zo gezegd zo gedaan.

25.Tac1 De5 26.Lh6 Kg8 27.Dxe5 Txe5

En nu staat wit voor de keuze: de kwaliteit pakken en een beter eindspel ingaan of nog meer druk zetten om zwart op die manier sneller op de knieën krijgen. Als ik inzoom op dat laatste, dan speel ik (nog) niet Lxf8, maar:

28.Tc7...

Paardc3

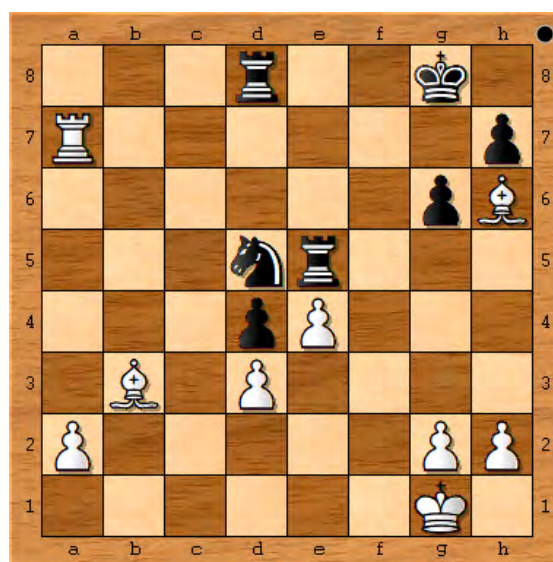
En dan zie ik plotseling allerlei combinatiemotieven in relatie tot het brandpunt f7! In eerste instantie valt het oog op de verdediging met

28...Td8. Maar dan wil ik toch eens kijken of 29.Txf6 Pxf6 30.Txf7... iets oplevert.

Zwart moet nu iets verzinnen om zijn Pf6 te redden en tegelijkertijd iets doen aan het aftrekmat van de witte toren. Ik zie alleen 30...Pd5 maar dan komt bijvoorbeeld 31.Txa7... en het paard sneuvelt alsnog!

Het beste voor zwart lijkt mij de kwaliteit geven om daarna f7 voldoende te beschermen, dus: 28...Tee8 29.Lxf8 Txf8... maar dan sneuvelt er toch ook een paard na 30.e5... Conclusie: wit wint!

28...Td8 29.Txf6 Pxf6 30.Txf7 Pd5 31.Txa7...

31...Th5 32.Lg7 h6 33.Lxd4 Tc8 34.exd5 Tc1 35.Kf2 Tf5 36.Ke2...

Allemaal redelijk gedwongen zetten of zijn het de “schaakjes der wrake”. Nee, het was het intermezzo voor de opgave: **1-0**

**Externe wedstrijdleader
en
Aspirant penningmeester**

Beste leden,

Omdat Almer na dit seizoen stopt met het externe wedstrijdleaderschap is het bestuur op zoek naar een waardig vervanger voor hem.

Functie-eisen zijn betrokkenheid bij de club en een goede motivatie, de rest is eenvoudig te leren.

De werkzaamheden bestaan uit het samenstellen van de verschillende externe teams en later in het seizoen het ondersteunen van de teamcaptains tijdens de externe wedstrijden. Ook zijn er per jaar 5 à 6 bestuursvergaderingen waarin je meepraat over de dagelijkse gang van zaken en de bestuursvoorstellen voor de ALV.

Tevens zoeken we op termijn ook een nieuwe penningmeester. Victor heeft te kennen gegeven er over niet al te lange tijd ook mee te willen stoppen, en gezien de aard van de functie zou het fijn zijn als er vanaf volgend seizoen al iemand met hem mee kan lopen om de kneepjes van het vak te leren. Enige voorkennis van Excel en financiën zijn een pré.

Interesse in een van beide functies, of wil je meer informatie? Mail naar bestuur@ucsderodeloper.nl of vraag het ons tijdens de clubavond.

Schaakavonturen van een bijna-achtjarige

Thomas Op de Coul

In een eerder stukje in de Balans vertelde ik al dat ik mijn huidige schaak-enthousiasme te danken heb aan mijn oudste zoontje Nathan, die zo'n vier jaar geleden vroeg wat dat ding daar in de hoek was: een schaakbord. Kort nadat ik hem zelf wat basisregels had bijgebracht bestelde ik de twee Opstapje-boekjes van de befaamde Stappenmethode. Sindsdien heeft Nathan die langzaam maar geleidelijk doorgewerkt: het enthousiasme had (natuurlijk) een golfbeweging, en ik had geen zin om hem te veel te pushen, hoewel hij met elk boekje wel een medaille heeft gewonnen... (En nog een medaille won hij door bij Tata Steel twee jaar terug een speurtocht te voltooien. Hij vond het wel heel leuk, zo'n dorp vol met schaak-activiteiten.)

Afgelopen najaar startte Nathan met Stap 1, dat natuurlijk feitelijk dezelfde inhoud heeft als die Opstapjes, maar dan met meer tekst en een paar extra onderwerpen zoals schaaknotatie. En Nathans enthousiasme nam toe, omdat Stap 1 dus ook in zekere zin makkelijker was, omdat het weinig echt nieuws bevatte. Dit voorjaar had hij Stap 1

dan ook helemaal doorgewerkt met mij.

Het was heel leuk om te zien hoe de elementen van Stap 1 steeds meer door Nathan geïnternaliseerd werden. Tegelijkertijd spookte een opmerking door mijn hoofd van Cor van Wijgerden: toen ik hem zelf zo'n vier jaar geleden mailde met tips voor zelfstudie drukte hij me op het hart dat het toch echt het belangrijkste was om gewoon heel veel te schaken. En zoveel schaakte Nathan eigenlijk niet: af en toe natuurlijk een partijtje met mij, soms met een vriendje, en ook wel eens met een meester bij de Buitenschoolse opvang. Het lag dus voor de hand om eens te kijken of hij niet bij een schaakclub wilde spelen.

Nu houdt Nathan niet zo van sociale avonturen in onbekende groepen, dus hij was niet zo enthousiast – “*ik wil wel kijken, maar niet schaken!*” Toch heb ik in dit geval maar even

doorgezet en gezegd dat we samen eens zouden kijken bij Moira-Domtoren. Toen we daar dan eindelijk heengingen, werd hij bij wijze van welkom meteen met een andere nieuwkomer achter een schaakbord gezet voor een partijtje. Meteen in het diepe, dat is ook een manier! Heel nuttig voor zijn instructeur om een beetje te zien wat voor vlees hij in de kuip had met de nieuwelingen.

Toen hij een beetje een beeld had van de vier (!) nieuwe kinderen die avond, deed hij wat verdere oefeningetjes om het niveau nog wat verder te peilen, waarna hij besloot dat Nathan wel rijp was om meteen een partijtje in de Jeugdcompetitie te spelen.

Hij kreeg een Indiaas meisje tegenover zich, en zo op het oog was het een heel gezellig partijtje, waar ze druk aan het kletsen waren over wat wel en niet mocht: *“nee, zo zet je je eigen koning schaak!”* Omdat ze nog zonder schaakklok speelden duurde hun partij veel te lang, dus er werd uiteindelijk tot remise besloten. Intussen zat ik gezien Nathans opmerking vóór de avond lichtelijk nerveus af te wachten hoe Nathan een en ander zou evalueren, maar hij kwam heel blij uit de schaak-hogedruk-pan tevoorschijn...

en verheugde zich al op de volgende keer.

Op de tweede avond ging Nathan na weer een half uurtje les (in dit geval in de vorm van een partijtje spelen, waar de instructeur wat opmerkingen bij maakte) voor het eerst met de schaakklok in de competitie spelen. Nu zat hij tegenover een hyper-actief jongetje dat zijn zetten razendsnel deed, en tegelijkertijd allerlei gym-oefeningen rond de tafel deed...

Nathan heeft altijd wat last van keuzestress als het aankomt op het verzinnen van zetten, dus hij was juist wat langzaam en verloor doordat hij door zijn klok ging. Zijn reactie was toch wel wat voorspelbaar, *“ik geloof dat ik toch niet bij een schaakclub wil”*.

Gelukkig kon ik zijn stemming met een diplomatieke aanpak toch wat bijsturen, maar de volgende week had hij toch geen zin (ook al had hij intussen, met schaakklok, zijn moeder succesvol verslagen – met nog 2 minuten op de klok wist hij haar zelfs mat te zetten).

Ik had dus flink wat overredingskracht nodig om hem die derde keer mee te nemen, maar dat lukte toch, onder het motto van dat hij beter tot een besluit kon komen als hij het in elk geval een paar keer had geprobeerd. Nu deed de instructeur

met het groepje (van vier) een paar puzzels uit Stap 1 plus – daar was Nathan duidelijk wel enthousiast over. In het competitiepartijtje die daarop volgde, ik kon eindelijk wat beter meekijken, deed Nathan het eigenlijk best goed. Na met 2 stukken achter te hebben gestaan, haalde hij op een gegeven moment zijn tegenstander in door flink wat materiaal te verzamelen. Hij had zelfs kans op mat, totdat hij... door zijn klok ging.

Toen was Nathan er wel uit, *“ik wel echt niet op de schaakclub.”*

Nathan helemaal links achteraan, bij het stopcontact en Roman helemaal vooraan!

Toen we het er nog wat over hadden, en ik vroeg wat hij dan niet leuk vond, zei hij dat hij de lessen het

leukst vond. Als ik hem goed peil (ik heb hem maar niet al te veel aan een kruisverhoor onderworpen) vermoed ik dat hij vooral al die onbekende kinderen, en de schaakklok, net wat te spannend vindt.

Ik laat het nu maar even rusten (zijn schaak-enthousiasme heeft er niet onder geleden, dus dat laat ik graag zo) maar ik hoorde van de instructeur terug dat het ook wel mogelijk om een tijdje alleen de lessen te volgen. Toen ik dit voorzichtig bij Nathan opperde was hij daar in elk geval niet direct negatief over... Wordt wellicht vervolgd dus! En intussen kunnen we thuis verder met Stap 1 extra.

Rode Lopers Combineren – aflevering 36

Peter Das

Hoewel de langste dag alweer achter ons ligt, hebben we het grootste gedeelte van de zomer nog voor ons. Voor sommigen van ons betekent dat weer toernooischaak. Een van die toernooien is natuurlijk de befaamde ZAK.

De Zomeravondcompetitie is altijd een geweldige gelegenheid om nieuwe openingen en ideeën uit te proberen. Ik zou iedereen willen uitdagen om eens voor wat scherpere systemen te gaan, die meer op tactiek gericht zijn. Niet alleen omdat je daar veel van leert, maar ook om dat het mij weer mooie oefeningen voor deze rubriek oplevert. Wie weet lukt het om de volgende keer een rubriek samen te stellen die volledig uit ZAK-stellingen bestaat.

Net als in andere afleveringen loopt de moeilijkheidsgraad op van makkelijk naar moeilijk. Deze keer één inzender, Jos-Paardc3 bedankt!

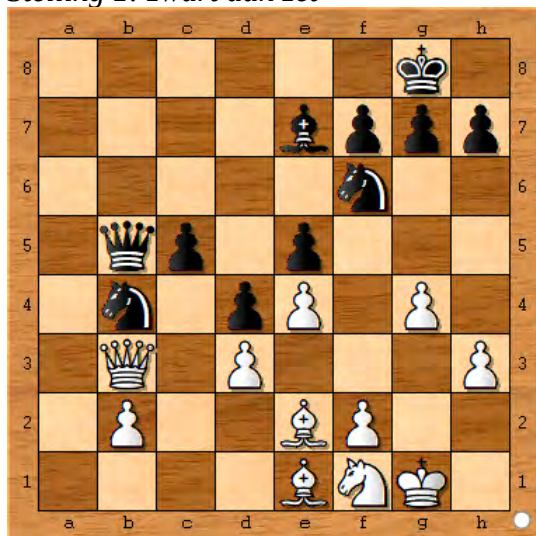
Heb jij in een van je recente of minder recente partijen een mooie combinatie gespeeld of gezien en vind jij een vermelding in De Balans een hele eer, stuur ze dan met

oplossing bij voorkeur in pgn of FEN formaat (een screenshot gaat ook wel lukken) op naar drlcombinaties@gmail.com.

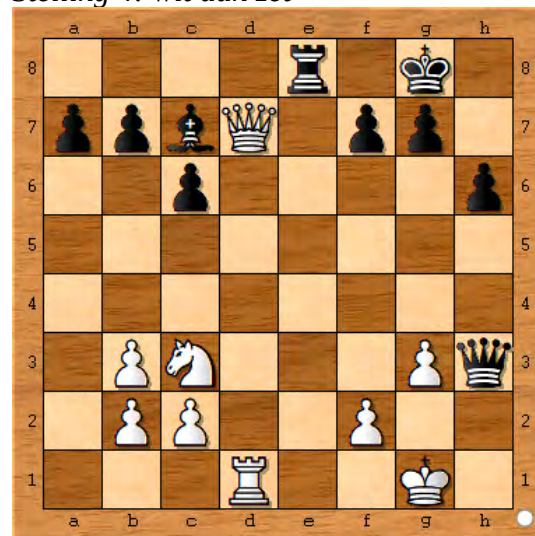
Fragmenten uit internetpartijen zijn ook welkom, mits ze zijn voorzien van naam of *nickname* van tegenstander, type partij (snelschaak, rapid, correspondentie, etc.) en gespeelde datum. De mooiste ervan worden opgenomen in *Rode Lopers Combineren*.

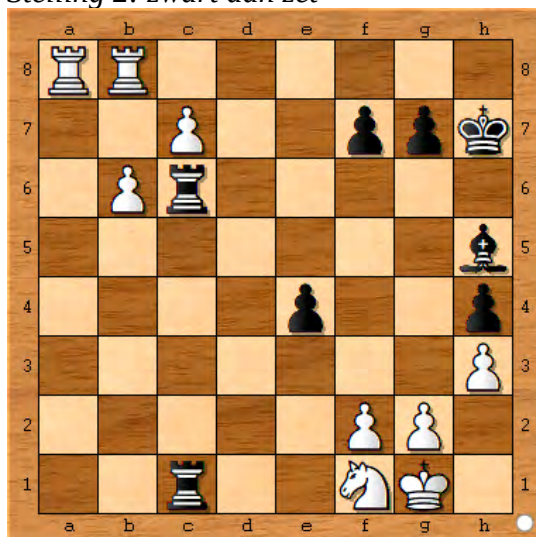
Stelling 1: zwart aan zet

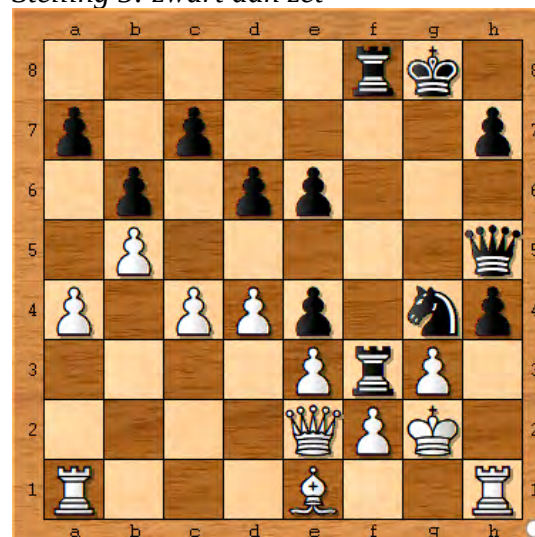
Stelling 4: wit aan zet

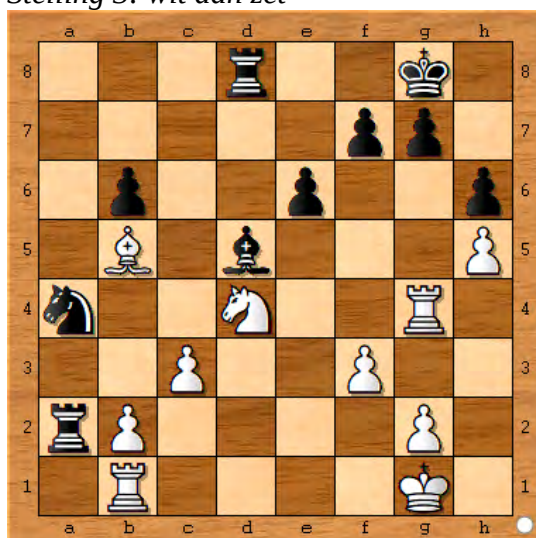
Stelling 2: zwart aan zet

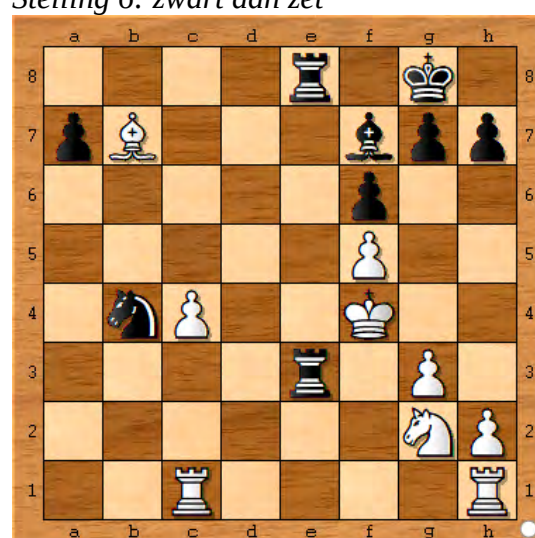
Stelling 5: zwart aan zet

Stelling 3: wit aan zet

Stelling 6: zwart aan zet

Top 10 Beste schakers aller tijden

John Temming

Het duiden van de beste spelers ooit valt niet mee. Hoe “meet” je dat?! Ik heb geprobeerd een aantal criteria op te stellen, maar dan nog is het discutabel. Op welke grond geef je een speler 2,3 of 4 punten. Kortom, het is een persoonlijke meetlat waarbij het niet gaat wie het hoogste ELO ooit heeft gehaald, of wie het meeste keren wereldkampioen geweest etc.

Maar ik denk uiteindelijk dat dit een mooie lijst is, met toch wel wat verrassingen.

Ik heb geprobeerd een aantal categorieën te benoemen die in het schaak van belang zijn. Niet alleen dus voor de spelers zelf, maar voor het schaak in het algemeen.

De zeven categorieën die ik heb benoemd zijn Dominantie, Weerstand, Vernieuwing, Invloed, Duur carrière, Mentaliteit en Bijdrage aan schaak.

Nummer 10 Capablanca

Door veel grote spelers beschouwd als de meestbegaafde speler ooit. Was in zijn beste jaren nagenoeg onverslaanbaar. Op zich speelde hij niet ontzettend veel, maar 8 jaar lang ongeslagen blijven is wel een dingetje natuurlijk. In 1927 speelde

hij de match om de wereldtitel met Aljechin. Deze had tot dan toe nog nooit gewonnen van Capablanca, maar na een uitputtende match moest Capablanca zich toch gewonnen geven. Kreeg helaas nooit de returnmatch voor elkaar, waardoor ze bittere vijanden werden en zo’n tien jaar lang niet in een toernooi wilde spelen als de ander ook uitgenodigd was. Was een ongeken-de grootheid in het converteren van een gunstig middenspel naar een gewonnen eindspel.

Nummer 9 Korchnoi

De enige speler in deze top 10 die nooit wereldkampioen werd, maar wat een lange en grootse carrière. Van negen wereldkampioenen gewonnen (vanaf Botwinnik tot Carlsen!), een record dat hij deelt met Keres en Beliavsky. Vier keer Soviet kampioen en op zijn 78e nog kampioen van Zwitserland! Innovator in een groot aantal openingen zoals het Frans, Engels en Nimzo-indisch. Als typische counter schaker niet mijn stijl, maar tactisch en mentaal ijzersterk. Had de pech dat in zijn beste jaren er eentje nog sterker was...

Nummer 8 Carlsen

De hoogste ELO rating ooit en toch maar 8^e?! Dat moet uitgelegd worden. Behalve een tijd aantoon-

baar de sterkste en lange tijd ook dominant in zijn beste jaren kan ik niet echt warm worden van de speelstijl en opzet van zijn partijen. Een vleugje Capablanca maar dan nog zakelijker. Geen vernieuwer zoals een aantal spelers die boven hem eindigen. Geen belangrijke boeken geschreven. Alleen maar sterk dus en leunend op de cumulatieve kennis die andere spelers wel ingebracht hebben.

Nummer 7 Lasker

Op basis van zijn prestaties en dominantie over een groot aantal jaren had hij misschien hoger moeten staan, maar er zijn ook wat mindere trekjes van deze grote speler waardoor hij lager eindigt. In de jaren dat hij kampioen was (zo'n 27 jaar!) was de kampioen ook de "eigenaar" van de wereldtitel en dus niet van de FIDE, bestond toen nog niet. Je kon dus uitdagingen ontlopen of uitstellen door grote sommen geld te eisen, iets wat hij bij Maroczy, Rubinstein en Capablanca in hun beste jaren duidelijk gedaan heeft. Lasker had een speelstijl die zelfs voor andere grootmeesters onbegrijpelijk bleek. Fischer vond hem een koffiehuischaker, Tarrasch kon niet genoeg benadrukken hoeveel "geluk" Lasker keer op keer had, maar als toernooi en match

schaker was Lasker nagenoeg ongeëvenaard.

Nummer 6 Botwinnik

Een schaker die ik door de jaren heen meer en meer ben gaan waarderen. Iemand die niet alleen met zichzelf bezig was, maar vernieuwend was in talloze openingssystemen en het hieruit voortvloeiende middenspel. En ook bereid was deze kennis te delen en door te geven. Als persoon schijnt het wel een botte hork geweest te zijn, maar zoals velen in deze lijst. Zoals hij de strijd om zijn verschillende wereldkampioenschappen heeft gemanipuleerd is ongekend, met zijn recht op rematches e.d. Misschien is manipulatief gedrag wel een kenmerk van een ware kampioen, Aljechin, Fischer en Kasparov hadden er ook wel een handje van. Maar de invloed die Botwinnik had op zijn tijdgenoten en spelers die na hem kwamen is ongekend groot. Een van de weinige leermeesters van het schaak.

Nummer 5 Karpov

Een van de meest normale wereldkampioen ooit en na ruim 9 jaar nummer een te zijn geweest zo'n ruim 13 jaar nummer twee. De man had geen gebrek aan mentaliteit. Karpov's partijen zijn bijna altijd bedrieglijk eenvoudig te volgen voor

een gewone schaker en geeft je vaak het gevoel “waarom kom ik daar niet op”. De clashes met Kasparov zijn natuurlijk legendarisch en het schaken werd door deze matches naar een nog hoger niveau getild. Alhoewel zijn “stijl” alom bewonderd wordt is Karpov niet van enorme invloed geweest op de huis tuin en keuken schaker.

Nummer 4 Aljechin

Een van de invloedrijkste kampioenen denk ik. Niet alleen door zijn aanvallende spel en geniale combinaties, maar ook het feit dat hij veel experimenteerde met als minder te boek staande openingen en een aardig aantal erg goede boeken schreef. In zijn topjaren 1930-1932 stak hij ver boven de rest uit. In die jaren had hij Capablanca zijn rematch moeten gunnen. Ging na 1932 flink aan de drank en verloor zijn titel. Was de eerste kampioen die zijn titel terug veroverde. En was de held van Kasparov, iets wat je ook wel terug kan zien wat betreft stijl.

Nummer 3 Fischer

De meest controversiele kampioen ooit en door velen beschouwd als de beste ooit. Maar er zijn wel dingen die tegen hem spreken. Als eerste natuurlijk het feit dat hij nooit zijn titel heeft verdedigd in 1975. Hij zou een spelende kampioen zijn, maar

speelde 20 jaar geen partij meer na 1972. Pas in 1992 speelde hij weer, voor veel geld, de “returnmatch” met Spassky. Beide heren waren geen schim meer van de grote spelers die ze waren. Wat Fischer wel gedaan heeft voor het schaken is het Westen (weer) geïnteresseerd te krijgen voor het schaakspel.

Nummer 2 Steinitz

Wellicht dé verrassing in de lijst, maar gezien zijn inspanningen voor het schaak zeer verdiend. In zijn lange loopbaan vormde hij zich om van onstuimige aanvaller naar positionele speler. Verloor tot aan de match met Lasker, toen hij al 58 was, nooit een match. In 28 jaar toernooien eindigde hij nooit lager dan tweede, op 1 derde plek na in Parijs 1867. Hij was de eerste die de positionele inzichten begreep maar ook beschreef. Open lijnen, ruimte, loperpaar, etc. Het is het fundament waar elke beginnende schaker tot zeg 2200 ELO op kan vertrouwen. Statisticus Jeffrey Sonas (van de Chessmetrics site) verklaart dat zijn dominantie nog groter was dan die van Fischer in de periode 1970-1972.

Nummer 1 Kasparov

De veelvraat onder de wereldkampioenen. Gezien de jarenlange dominantie van het schaak in

matches en toernooien kan hier eigenlijk geen discussie over zijn. De erelijst is ongelooflijk. Maar ook zijn boeken (Predecessors serie) staan op een ongelooflijk hoog niveau. Heeft ook altijd geprobeerd het schaken nog meer naar de gewone man te brengen. Maar heeft, net zoals veel van deze mannen ook wat nare trekjes. Het niet willen spelen tegen Shirov, wat volgens de regels had moeten, een eigen schaakbond oprichten en net zo hard

weer de stekker eruit trekken als dat in je voordeel blijkt, het is allemaal niet zo mooi. Maar wat Kasparov ons aan partijen en innoveringen heeft nagelaten maakt hem in mijn ogen de allergrootste ooit. Hieronder de 20 spelers waaruit ik mijn selectie heb gemaakt. Waar sommige spelers gelijk zijn geeindigd heb ik zelf de positie bepaald, het is tenslotte mijn lijst...

Speler	Dominantie	Weerstand	Ver-nieuwing	In-vloed	Carriere-duur	Mentaliteit	Schaak-bijdrage	Totaal
Kasparov	10	10	5	5	3	5	5	43
Steinitz	8	4	5	5	5	5	5	37
Fischer	10	6	3	5	2	5	4	35
Aljechin	8	6	4	4	4	4	4	34
Karpov	8	8	1	3	5	5	2	32
Botwinnik	6	4	5	4	3	5	5	32
Lasker	10	6	2	2	5	5	2	32
Carlsen	10	10	1	2	3	5	1	32
Korchnoi	2	10	3	2	5	5	3	30
Capablanca	8	6	2	4	5	3	2	30
Keres	4	6	4	3	5	3	4	29
Rubinstein	4	6	4	4	4	3	3	28
Smyslov	4	6	4	3	5	3	2	27
Anand	4	10	1	2	5	4	1	27
Tal	4	8	2	3	4	4	1	26
Kramnik	4	10	1	2	2	3	1	23
Petrosian	2	8	3	2	3	2	2	22
Euwe	2	8	2	2	3	2	3	22
Spassky	4	8	1	2	3	2	2	22
Stein	2	10	1	2	1	3	2	21

Smerdon's Fighting Chess Index

Jos Heesen

Op het internet heeft John Temming volgers! Hij heeft David Smerdon op het idee gebracht om de *Fighting Chess Index (FCI)* samen te stellen.

David Smerdon

Deze index is een gewogen maat voor de strijd lust van de schaaktop. “Gewogen” wil zeggen dat data wordt gecombineerd zoals: *“the frequency, length and colour of drawn games from 2015-2020 to provide a single score for each individual that can be used to compare the degree of ‘fighting chess’ among players.”*

Natuurlijk is de index niet geheel objectief, zoals Smerdon ook zelf aangeeft: *“...with as few of my own subjective decisions in the input as possible.”*

De FCI kent een maximale score van 100, waarbij een hogere score aangeeft dat de speler strijd lustiger is. Hij gebruikte voor zijn index de (gratis) schaakdatabase *Caissabase* en nam daaruit alle partijen van 2015-2020 van spelers die in die periode minimaal een rating van 2400 en minstens 100 partijen gespeeld hadden.

De gehanteerde methodiek was ruwweg als volgt: het percentage remises, korte remises (minder dan 30 zetten), remises met wit en het gemiddeld aantal zetten van die remises.

Daarna werd er met die data wat statistiek bedreven om bijvoorbeeld dubbeltellingen te voorkomen (iemand die vaak korte remises speelt, zal ook een lager gemiddeld aantal zetten voor die remises hebben).

Tenslotte werd er ook nog gecorrigeerd voor spelers die vaker tegen spelers van gelijke sterkte spelen en daarom vaker kans hebben om remise te spelen. Terwijl bij

grotere ratingverschillen die kans kleiner is.

En al dit rekenwerk levert de volgende volgorde van de top 50, qua rating, op:

Rank	FCI	Name
1	80.1	Kramnik, V
2	79.3	Le, Q
3	78.9	Navara, D
4	78.4	Caruana, F
5	77.3	Artemiev, V
6	77.0	Eljanov, P
7	76.9	Naiditsch, A
8	76.8	Duda, J
9	76.5	Carlsen, M
10	76.0	Inarkiev, E
11	75.2	Topalov, V
12	73.5	Nakamura, H
13	71.4	Cheparinov, I
14	71.4	Vachier Lagrave, M
15	71.3	Vidit, S
16	71.1	Harikrishna, P
17	71.1	Dominguez Perez, L
18	68.9	Grischuk, A
19	68.9	Andreikin, D
20	68.6	Yu, Yangyi
21	68.5	Nepomniachtchi, I
22	68.5	Matlakov, M
23	68.1	Karjakin, S
24	67.8	Rapport, R
25	67.2	So, W
26	66.6	Ivanchuk, V
27	66.4	Aronian, L
28	66.1	Wei, Y
29	65.9	Wojtaszek, R
30	65.9	Giri, A
31	65.8	Shankland, S
32	64.7	Mamedyarov, S
33	64.1	Gelfand, B
34	64.0	Wang, H
35	63.9	Ponomarev, R

36	63.7	Liren, Ding
37	61.3	Bacrot, E
38	61.2	Bu, X
39	61.1	Leko, P
40	60.9	Malakhov, V
41	60.7	Vitiugov, N
42	59.5	Almasi, Z
43	59.0	Kryvoruchko, Y
44	58.8	Vallejo Pons, F
45	58.7	Svidler, P
46	58.2	Jakovenko, D
47	57.9	Anand, V
48	57.9	Tomashevsky, E
49	57.6	Kasimdzhanov, R
50	51.2	Radjabov, T

De nummer één is een verrassing: Vladimir Kramnik!

Maar gezegd moet worden dat Kramnik in de laatste jaren van zijn actieve carrière veel meer om het plezier in schaken speelde en daarmee ook strijdlustiger was. Slechts 4% van zijn partijen waren korte remises en gemiddeld duurden de remises 52 zetten.

De gemiddelde FCI score is 65.8. Iedereen die daarboven zit is de meer dan gemiddeld strijdlustig. Let op: Giri (vaak gezien als remiseschuiver) zit er ook boven!

Waar is Alireza Firouzja?

Die ontbreekt omdat zijn rating in de periode 2015-2020 nog onvoldoende was, anders zou hij nr. 1 in deze top 50 zijn geweest.

ZOMERAVOND SCHAAK 2021 KOMPETITIE

Corona
proof

Voor huisschakers, caféschakers en clubschakers
Indeling tegen spelers van gelijke sterkte!

- Houd 1,5 meter afstand van elkaar.
- Bij gezondheidsklachten: blijf thuis!
- Plek voor maximaal 36 deelnemers.
- Deelname alleen op inschrijving vooraf
- 7 Woensdagen in de zomer
- Verkort speeltempo! (1½ uur per persoon)
- Aanvang partijen 20.00 uur
- Je kunt iedere woensdag instappen
- Kosten per avond: € 3,- (Jeugd half geld)
- Elke week leuke rondeprijzen!
- Denksportcentrum Dijkzigt, Boorstraat 107, Utrecht

Een échte
schaak
partij!

WOENSDAG

7 juli	4 augustus
14 juli	11 augustus
21 juli	18 augustus
28 juli	

www.nozel.net/zak

De slaapwandelaar

Ben ik de enige die de indruk heeft dat de twintigers die de laatste jaren na een bestaan als huisschaker bij De Rode Loper komen spelen, sneller vooruitgaan dan bijvoorbeeld tien jaar geleden?

Dat moet dan wel te maken hebben met de vele mogelijkheden die er nu zijn om online te schaken en te trainen. Niet dat die er tien jaar geleden niet waren, maar het lijkt allemaal nog beter en aantrekkelijker te zijn geworden.

In de hervatte interne competitie mocht ik daar zelf de gevolgen van ondervinden toen [] [] me op de nu volgende manier het mes op de keel zette.

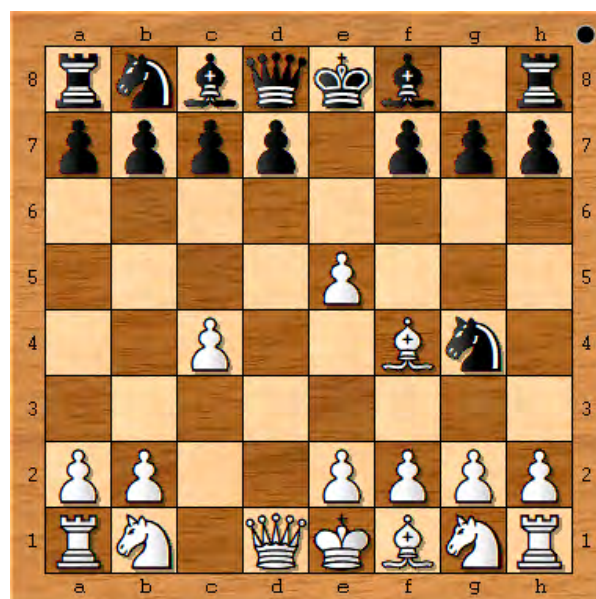
[] – []

Ronde 14, 26 mei 2021

1.d4 Pf6 2.c4 e5

Ik beloof dat ik nog eens een echte opening zal leren. Maar daarvoor moet ik dingen uitproberen en nadat ik op die manier de vorige week tegen [] [] in een verloren stelling was beland, leek het me beter deze keer iets te spelen dat ik kende.

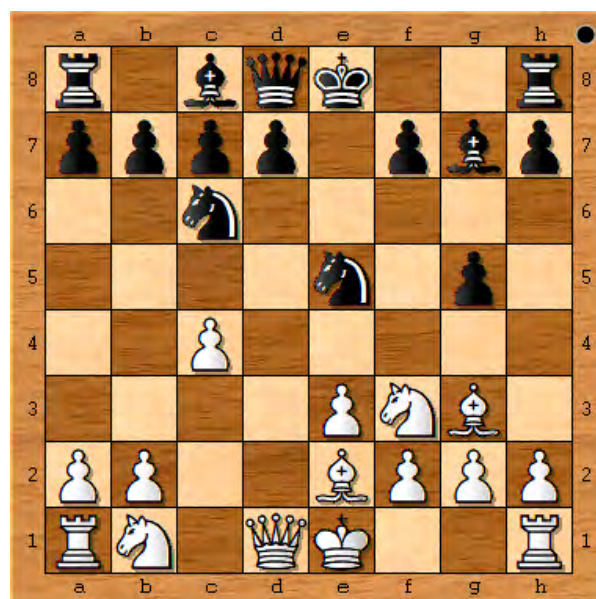
3.dxe5 Pg4 4.Lf4

Hm, de stellingen na 4...Lb4+ 5.Pd2 zijn wel vaak saai. Gelukkig speelden we in de interne en was het dus geen probleem alsnog een variant te kiezen waarvan ik alleen maar wist dat hij bestond.

4...g5 5.Lg3 Lg7 6.Pf3 Pc6 7.e3 Pgx e5 8.Le2

Hé, vergeet hij niet iets?

8...Pxf3+ 9.Lxf3

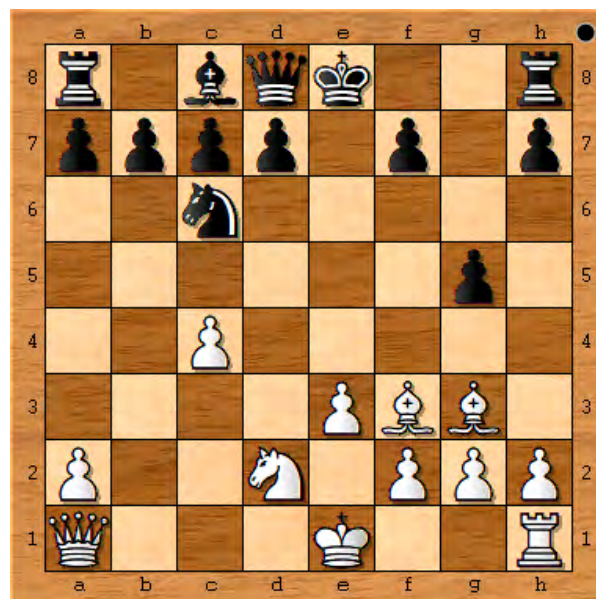
Of was het toch de bedoeling?

9...Lxb2 10.Pd2 Lxa1

Opzet of niet, het was duidelijk dat de kwaliteitswinst grote risico's inhield en ik was dan ook van plan geweest alleen het pionnetje te pakken. Maar nu drong het tot me door dat ik het daarna toch moeilijk zou krijgen, omdat ik door de open b-lijn niet meer veilig lang kon rokeren. In dat geval koos ik maar liever voor gulzigheid. Ook al maakte dat alles nog erger, ik zou tenminste iets voor m'n moeite hebben als het me lukte de aanval te overleven...

11.Dxa1

'Toen je de toren sloeg dacht ik: dit moet wel voor wit gewonnen zijn,' zei wit na de partij, en na alles wat ik in de opening had moeten doorstaan geloofde ik dat ook wel. Toch klopt het niet, de computer ziet zwart winnen met zijn materiële voorsprong en de zet 8.Le2 is ook niet in de boekjes over het Budapestergambiet te vinden. Min of meer op de tast weet ik in het vervolg de gevaarlijkste klippen te omzeilen.

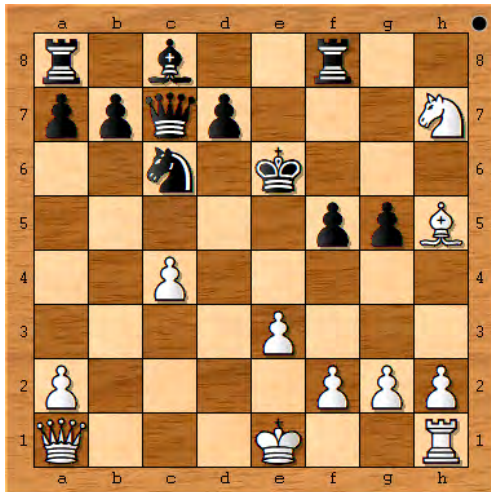

11...0-0

Dit moet wel, bijvoorbeeld 11...f6 12.Lh5+ Kf8 13.Lxc7! of 11...Tg8 12.Pe4 en de witte stukken dringen door alle gaten en kieren binnen.

12.h4!

Er geen gras over laten groeien. Een 'pointe' van de rokade was dat ik 12.Pe4 met 12...f5 kon beantwoorden, zodat f6 eindelijk behoorlijk verdedigd was. Zo had ik het inderdaad moeten spelen, maar wit blijkt dan wel een levensgevaarlijk stukoffer te hebben: 13.Lxc7! (niet gezien natuurlijk) Dxc7 (13...De7 14.Ld6; 13...De8 14.Pf6+ Kf7 (14...Kg7 15.Ph5+ loopt mat) 15.Lh5+ Ke6 (weer het enige goede veld) 16.Pxh7.

Analyse diagram

Tot dusver zijn dit (na 13.Lxc7) allemaal zetten waarvoor je geen Fritz hoeft te heten om ze te vinden. Wit heeft er een hele toren in gestoken, maar in een menselijke partij zou ik hem nu goede kansen geven, want er dreigt 17.Pxf8+ en bijna alles wat zwart daartegen kan proberen verliest. ‘Men zie’ (mooie oude Euwe-Bouwmeester-uitdrukking, moeten we in ere houden vind ik):

- a) 16...Tg8 17.Df6#; de toren kan dus niet weg.
- b) 16...Dd6 – eerste poging de toren te dekken – 17.Dg7 Td8 18.Pxg5#. In deze variant kan zwart zich nog net redden door 17...Db4+ met eeuwig schaak.
- c) 16...Dd8 (tweede poging) 17.Dg7 Te8 18.Pxg5+ Kd6 19.Pf7+ met damewinst.

De computer vindt echter de redding 16...Da5+! 17.Ke2 Db4. Dat dekt de toren namelijk ook en na 18.Dg7

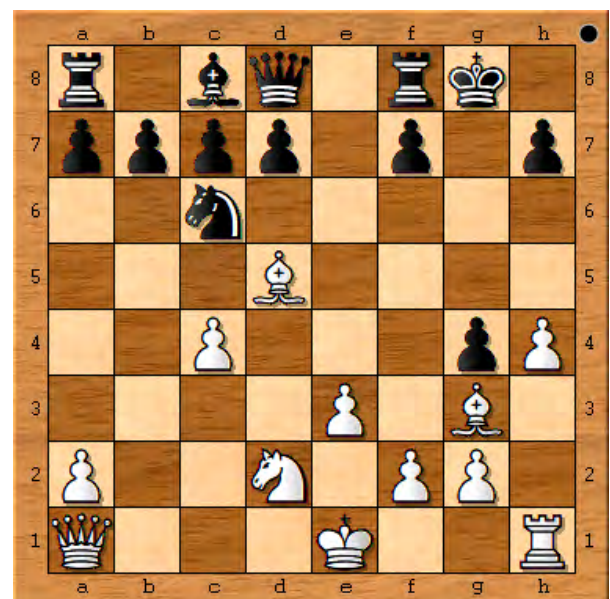
doet zwart dan niet 18...Td8 19.Df6#, maar maakt hij eerst een vluchtveld voor zijn koning met 18...Dxc4+. Het kan dan verdergaan met 19.Kd1 Da4+ (niet alles nog bederven met 19...Td8?? 20.Lf7+) 20.Kc1 Td8 en de toren is gered, terwijl er geen direct mat in zicht is. De lezer wordt verzocht te geloven dat zwart nu de beste kansen heeft, anders wordt dit artikel veel te lang!

12...g4!

De h-lijn mag in geen geval open komen.

13.Ld5?

Wit heeft geen zin in 13.Lxg4 d5, waarna zwart zich ontwikkelt. Toch had hij daarop in moeten gaan. Wat hij speelde zag er op het eerste gezicht zo sterk uit dat ik even dacht dat het een korte partij ging worden. Met de f-pion gepend leek er namelijk niets meer te doen tegen 14.Pe4 en 15.Pf6+.

13...Pb4!

Pech voor wit dat dit erin zit.

Achteraf voel ik me wel een beetje een slaapwandelaar die zijn tocht over de nok van het dak heeft overleefd dankzij het feit dat niemand hem wakker heeft gemaakt. 13...Pe7 kon overigens ook nog net.

14.Dc3

Het enige veld op de diagonaal waar de dame veilig staat!

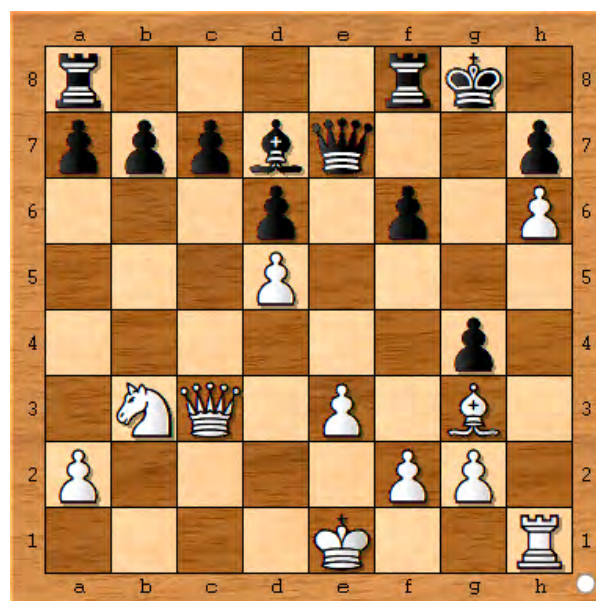
14...Pxd5 15.cxd5 d6 16.h5! De7?!

Ik wilde m'n dame graag ook op de diagonaal h8–a1 zetten, maar vertrouw-de 16...f5 17.h6 Tf7 (eerst moet c7 gedekt) 18.Lh4 (18.Th5 Df6 is wat zwart wil) niet. Ten onrechte, want zwart kan ook via e5 op die diagonaal komen. Na 18...De8 19.Lg3 (op 19.Pc4 is 19...De4 sterk) 19...De7 volgt alsnog óf Df6, óf De5.

17.h6 f6

Nu was 17...f5 inderdaad te gevaarlijk. Na 18.Th5 Tf7 19.Lh4 De5 heeft zwart z'n zin wel, maar de witte stukken zijn ondertussen wat al te actief komen te staan: 20.Dxe5 dxe5 21.Pc4 en het paard 'grijpt beslissend in' (Euwe-Bouwmeester). Wit domineert totaal, zoals blijkt uit het mogelijke vervolg 21...e4 22.Pe5 Tf8 23.Le7 Te8 24.Tg5+ Kh8 25.Lf6#.

18.Pb3 Ld7?!

19.Pd4?!

Na gewoon 19.Dxc7 Tfc8 20.Dxd6 Dxd6 21.Lxd6 – ik had over het hoofd gezien dat c1 gedekt stond – heeft wit materiaal teruggewonnen en een vrijpion gekregen. Ik denk dat wit het eindspel na 21...Tc2 niet vertrouwde, bijvoorbeeld 22.a3? Tc3 en zwart wint. Maar na 22.0–0! Txa2 heeft wit het sterke 23.Pc5 met behoorlijke kansen.

19...c6

Nu komt zwart eindelijk los.

20.Da3

Hij gunt mijn torens geen open lijn, maar in plaats daarvan krijg ik een sterke damevleugelmeerderheid.

20...c5 21.Pe2 De4?!

Blijkbaar was ik niet meer helemaal op m'n helderst. Hier vergeet ik gewoon dat d6 gedekt moet blijven.

22.Db3?!

Geen trek in de complicaties van 22.Lxd6, maar die hadden wit wel

geholpen, bijvoorbeeld 22...Tf7
23.0–0! Dxd5 24.Lxc5 Lc6 25.Pf4
en zwart heeft geen c-pion en geen
konings-aanval meer (hij gaat wel
h6 veroveren).

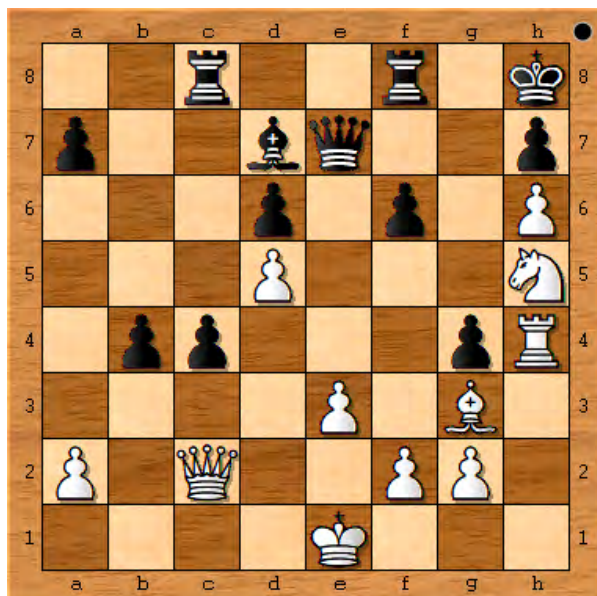
22...De7

Gauw terug, maar nu was 22...c4
gevolgd door 23...Dxg2 sterk.
23.Dxb7 verliest namelijk wegens
23...Tfb8 24.Dxd7 Tb1+ 25.Kd2
Dd3# !

23.Pf4 b5 24.Dc2 c4 25.Th4 Tac8 26.De2 Kh8

Of je zo'n zetje 'voor alle zekerheid'
moet doen of niet vind ik vaak
moeilijke te zeggen, waardoor het
me veel bedenktijd kost. Ik ben er
vaak genoeg het slachtoffer van
geworden dat ik het *niet* deed. Hier
was het niet nodig, maar het bederft
ook niets.

27.Dc2 b4 28.Ph5

Wit moet dingen blijven proberen, al
was de bedoeling van deze zet me
niet helemaal duidelijk. Fritz offert
nu de vrijpion op voor een snelle
winst: 28...b3! 29.axb3 (29.Db1
Lf5!) 29...cxb3 30.Dxb3 Tc1+
31.Kd2 Tfc8 en de koning staat
machteloos tegenover de zwar(t)e
stukken.

28...a5 29.Pg7

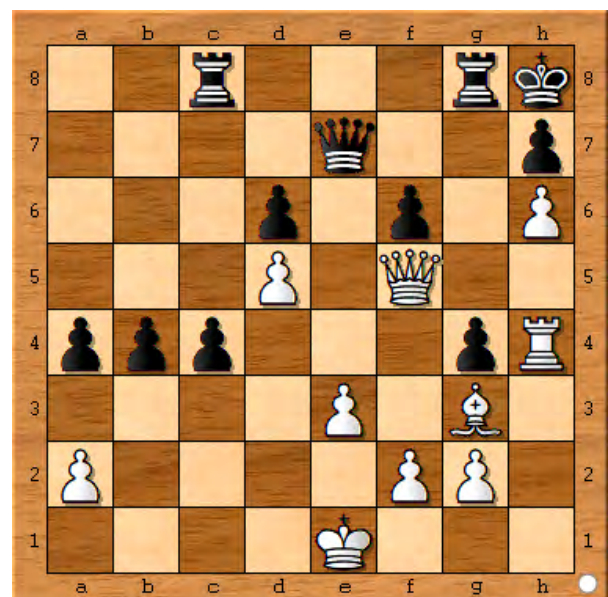
Het is weer geen saaie stelling. Maar
zo'n paard vlak bij je koning is
eigenlijk best lief. Het doet niets.
Een beetje zoals een echt paard de
ruiter op zijn rug ook geen schop
kan geven.

29...a4 30.Pf5

Daar ging het dus om: de dekker van
g4 uitschakelen.

30...Lxf5 31.Dxf5 Tg8??

En dit zetje 'voor alle zekerheid'
blijkt net de enige manier om niet te
winnen! De zwarte vrijpion had
gewoon door kunnen lopen.

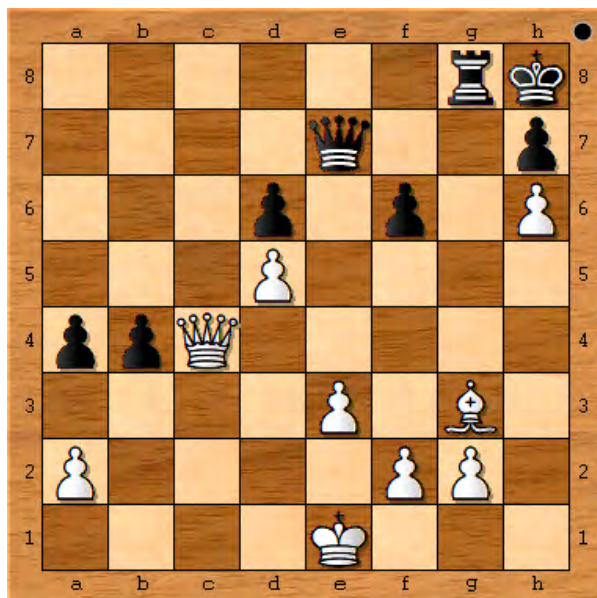
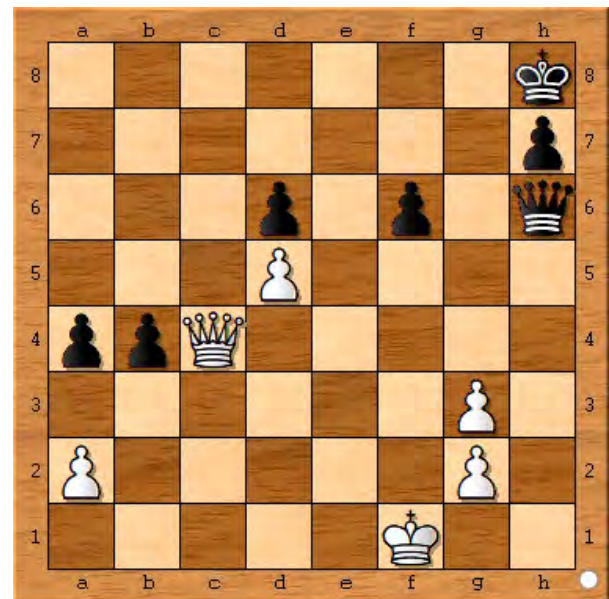

32.Txg4 Txg4

Met 32...Tcf8 kon zwart nog proberen op winst te spelen, bijvoorbeeld 33.Lh4 Tg6 34.Txc4 b3, maar dat soort dingen waren in tijdnood niet meer zo mijn smaak.

33.Dxc8+ Tg8 34.Dxc4

De vrijpion gaat eraf en de slechte zwarte pionnenstructuur compenseert wit voor zijn minimale overgebleven materiële achterstand. Kortom, zwart heeft niets meer.

34...Txg3

Na de partij dacht ik dat ik hiermee weer eens te wild was geweest, maar het was toch de beste oplossing. Zolang de loper leeft is zwart door zijn zwaktes op d6, f6, g7 en de onderste rij 'aan handen en voeten gebonden' (Euwe-Bouwmeester).
35.fxg3 Dxe3+ 36.Kf1 Dxb6

Helaas nodig, ik had liever b3 gespeeld. Terwijl wit nu nadacht over z'n volgende zet voelde ik me koud worden van schrik: hij kon met 37.Dc8+ Kg7 38.Dd7+ Kg6 39.Dxd6 een niet te stoppen vrijpion krijgen. Alleen promoveert zwart dan wel eerst met 39...Dc1+ 40.Ke2 b3, zoals achteraf niet moeilijk te zien is...

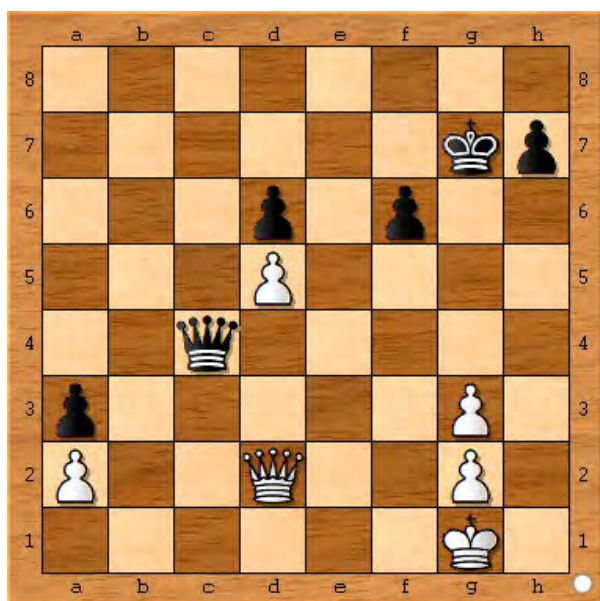
37.Dxb4

Grote, hoewel dus onterechte opluchting.

37...Dc1+ 38.Ke2 Dc2+ 39.Dd2

Lijkt wel handig, want na dameruil wint wit de a-pion en de partij, maar de witte dame komt er passief door te staan. Dit is echter zo'n eindspel dat 'altijd' remise is.

39...Dc4+ 40.Kf2 Kg7 41.Kg1 a3

De witte dame kan niet bewegen zonder a2 of d5 los te laten, maar omdat zwart er geen andere stukken bij kan halen, kan hij daar niet van profiteren.

42.Kh2

Wit kon de 'klem' zelfs negeren:

42.Dd1 Dxa2 43.Dg4+ met eeuwig schaak. Zo eindigen veel varianten in dit eindspel.

42...Db5

Wil naar b2, maar daarvoor moest ik wit weer uit de kooi laten.

43.Dc3! Dxd5

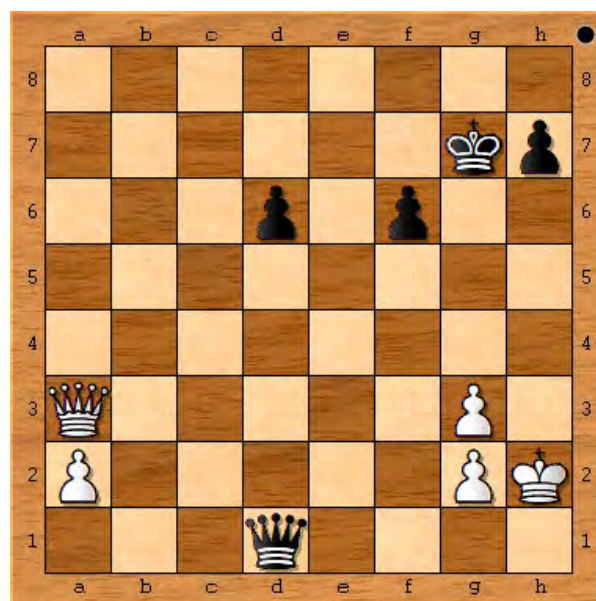
43...Db2 44.Dc4 blijft remise.

Trouwens ook 44.Dc6 Dxa2

45.Dd7+ met eeuwig schaak.

44.Dxa3 Dh5+ 45.Kg1 Dd1+

46.Kh2

En na nog een stuk of vijf onleesbare zetten was iemand – ik geloof wit – zo verstandig om eeuwig schaak te geven. ½–½

after
the game
the king
and
the pawn
go in
the same box

Schaken in tijden van Corona

Sinds half mei schaken we weer fysiek, op de club. Na een gestrand seizoen vorig jaar, en een in de knop geknakte nieuwe start na de zomer, veren we nu op in de hoop op betere tijden. In dit stukje wat schaakfragmenten uit eigen partijen, maar vooraf ook een korte inzage in mijn rol als koorddanser.

Nadat onze club in maart 2020 op slot ging, hebben wij ons moeten verhouden tot de vraag "*Wat kan er, wat mag er, wat is wenselijk en wat is verstandig?*". Niet altijd triviaal. Valt onze zaal of activiteit onder horeca, onder sport, onder cultuur? Hoe richt je de zaal in? Is het wel logisch dat je geen anderhalve meter tot je tegenstander hoeft te houden? Moeten we iets met ontsmettingsmiddelen (door het RIVM nooit geadviseerd)? Wat is de letter van de wet en wat de geest? Heeft een mondkapje enige toegevoegde waarde in onze goed geventileerde speelzaal? Vragen voldoende, in een met regelmaat veranderende situatie. Net als in de samenleving bestaat ook onder onze leden een gevuld palet aan opvattingen. Er zijn leden die na maart 2020 nooit meer een voet in de zaal hebben gezet. Zij

willen wachten tot er een hoge vaccinatiegraad is, al dan niet ingegeven door eigen medische omstandigheden. Voor sommigen is de lockdown niet streng genoeg geweest. Anderzijds zijn er leden die menen dat de maatregelen zwaar overdreven zijn, of zelfs dat de overheid onze basisrechten schendt. Tussen de uitersten in treffen we als opvatting schouders ophalen, doen wat kan, voorzichtig zijn, verantwoordelijkheid nemen, leden wijzen op gedrag, etc. Ook ons bestuur was op een aantal punten verdeeld. Ik heb recent twee boeken van Geert Mak gelezen, waaronder eentje over de geschiedenis van Amsterdam. Die stad werd in relatief korte tijd een zeer succesvolle stad, mede door tolerantie en een zekere onverschilligheid in richtingenstrijd tussen rekkelijken en preciezen, tussen calvinisten en katholieken, etc.

Het gedogen is min of meer in Amsterdam uitgevonden. Een rare bokkesprong wellicht, maar vertaald naar het heden kies ik eigenlijk in de Corona-discussies voor Amsterdam en tegen het bisdom Utrecht. Deels ingegeven door eigen opvattingen natuurlijk, al hoor je die als voorzitter niet te hebben. Concreet betekent dit dat ik spelen in de zaal als het even kon mogelijk heb gemaakt. Vorige

zomer al met de ZAK, en nu met de heropening weer. Dat zorgt kennelijk voor aanloop bij onze club.

Bij Oud Zuylen schijnt het nog erg rustig te zijn, hun website zwijgt over de Interne. Bij Paul Keres hebben ze sowieso in mei besloten dit seizoen geen clubavonden meer te houden, de beweegredenen zijn mij niet bekend. Bij Moira-Domtoren wordt wel geschaakt.

Inzake de mondkapjes konden we bij ons in het najaar nog stellen dat we geen publieke binnenruimte zijn zolang er geen toeschouwers naar binnen mochten. Na de heropening in mei konden we dat niet meer volhouden, de richtlijn voor de binnensport was uitgebreid.

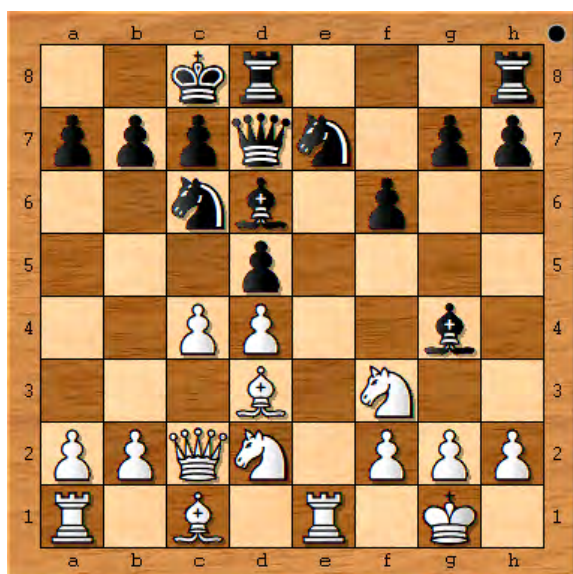
Dus wanneer aanlopers de laatste 6 weken vroegen naar de mondkapjes-regel vertelde ik braaf dat je die dingen van de overheid diende te dragen als je rondloopt maar dat ik mij niet geroepen voelde zelf als handhaver op te gaan treden en de dracht graag aan ieders eigen voorkeuren overliet. Elke week zag ik vervolgens 1 of 2 dragers minder. Ik heb er in de zaal al die tijd geen onvertogen woord over vernomen. De meeste deelnemers kwamen ook nauwelijks van hun plaats en

vertrokken niet lang na hun partij naar huis.

Gelukkig zijn de meeste vraagstukken in de slotronde van tafel.

Laten we het dus over het schaken zelf hebben. In de Interne draai ik na de heropening aardig, hetgeen de nodige ratingwinst opgeleverd heeft. De eerste partij (ronde 13) ging verloren. Ik bereik groot voordeel, denk dat ik stukwinst kan uitstellen maar mis wat en ga er vervolgens af. In ronde 14 trof ik een speler die in een remisestelling nog een zet of 50 rondjes bleef lopen over het bord, in afwachting van mijn fout. Die maakte ik inderdaad, nadat alle andere partijen al waren opgeruimd en de laatste paar aanwezigen zich om ons bord verzameld hadden. Een zuur moment van onachtzaamheid. In ronde 15 nam ik revanche op mijzelf, door te winnen. Dat ging zo:

■■■■ - ■■■■
1.e4 e6 2.d4 d5 3.exd5 exd5 4.Ld3
Pc6 5.Pf3 Lg4 6.c3 Ld6 7.O-O Dd7
8.Te1+ Pge7 9.Pbd2 f6 10.Dc2 O-
O-O 11.c4

Een nieuwtje, en niet zo'n beste. Tot voor deze zet zijn er nog wel wat meesterpartijen te vinden met deze variant, al is Pf3 in wits setup niet de meest gebruikelijke.

(11.Lxh7 g6 12.Lxg6 Tdg8 Is een drama voor wit, Peter vergreep zich wijselijk niet aan de h-pion.)

11...Pb4

"The night before". Iets met een liedje van ik meen The Beatles. Daar dacht ik aan omdat ik zag dat Timo een tafelrytje verderop ondertussen een boekje van Jules Welling aan het lezen was, waar een anekdote in staat over Nb4.

12.Db3 Pxd3 13.Dxd3 dxc4

Wit heeft een isolani onder druk, en ik het loperpaar. Stockfish deelt de zonnige gedachten die ik tijdens de partij hier had.

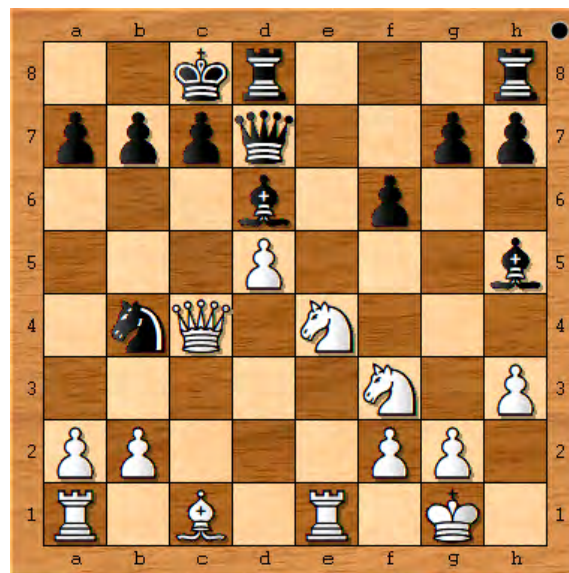
14.Dxc4

(14.Pxc4 Pc6 15.Pxd6+ Dxd6 16.Le3)

14...Pc6 15.d5 Pb4 16.h3

Wit meende achteraf dat dit een fout was en dat ie hier waarschijnlijk al Pe4 had moeten spelen. Stockfish ziet dat niet.

16...Lh5 17.Pe4

"We zien wel" zei wit hier. Het was inderdaad een zet om een tijdje op te kauwen. Ik overzag niet direct wat er allemaal na een eventueel volgend Pc5 volgde.

17...Pxd5

Ook heb ik Lxf3 en Lf7 overwogen, maar uiteindelijk leek de pion maar meteen oprapen me het beste. De eerder genoemde vis stemt daar mee in. Ik vergezelde de zet uiteraard ook met een "We zien wel".

18.Pxd6+ Dxd6 19.Pd4 The8

Ik had inmiddels ook 20 minuten voorsprong op de klok opgebouwd.

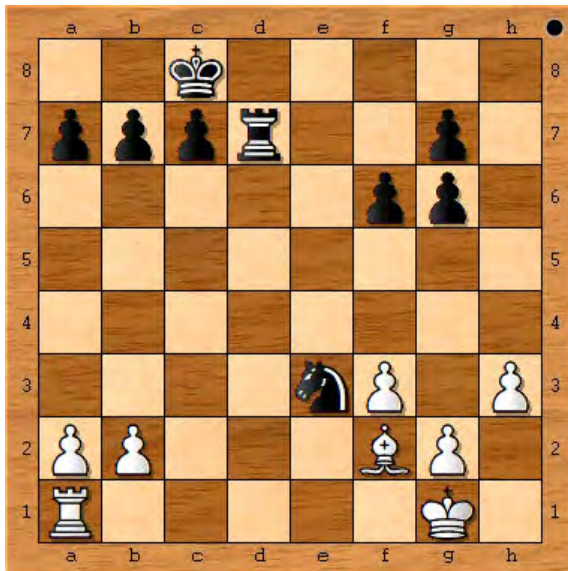
20.Txe8 Txe8 21.Ld2 Pb6 22.Db4 Dxb4

Tijdje getwijfeld (ik wilde bijvoorbeeld niet in een ongelijke lopers eindspel komen), maar uiteindelijk toch voor de versimpeling gekozen. Die pion voorsprong liegt immers niet.

23.Lxb4 Te4 24.Lc3 Pd5 25.f3 Te7 26.Pf5 Td7 27.Le1 Lg6 28.Ph4 Pe3

Stockfish houdt de loper op het bord met Lc2. Ik zocht eigenlijk naar een methode om mijn loper tegen het witte paard te ruilen, omdat ik meende dat mijn paard dan beter zou zijn dan de overblijvende witte loper. Of die overweging hout snijdt, weet ik niet. Hoe dan ook, wit ging voor mij inderdaad zelf mijn gewenste ruil uitvoeren.

29.Pxg6 hxg6 30.Lf2

Mijn idee van Pe3 was in eerste instantie Td1, maar ik realiseerde me nu dat dat niet kon. Mijn paard heeft dan na Ld4 geen toekomst meer.

30...Pd1

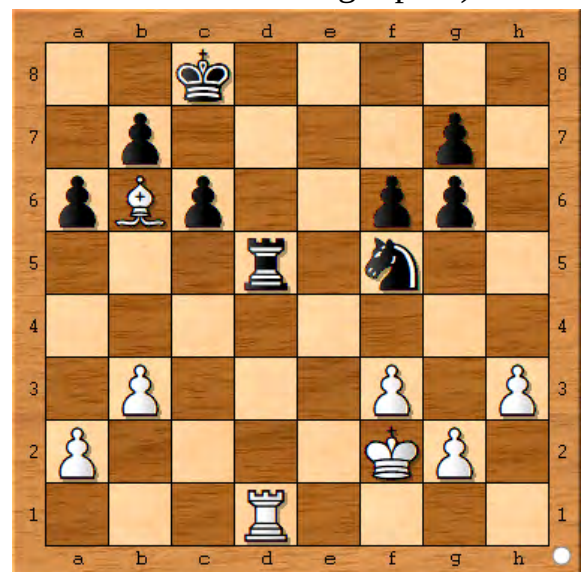
(30...Td1+ 31.Txd1 Pxd1 32.Ld4 Stockfish ziet nog wel een uitweg, met bijvoorbeeld nu c5 en stelling in evenwicht.)

31.b3 Td2 32.Le1 Td3 33.Tc1 Pe3 34.Kf2 Pf5 35.Ke2 Td5 36.Lf2 Te5+ 37.Kf1 Td5

De afgelopen zetten was ik een beetje zoekende naar een knockout die er niet was. Na Td5 had wit een gelijkmaker met Lxa7! (b6 kan dan niet), die hij gelukkig miste.

38.Ke2 a6 39.Lb6 c6 40.Td1 Te5+ 41.Kf2 Td5

Na 40 Te5+ vroeg ik me af waarom ik in godsnaam die toren niet geruild had, dus snel terug naar d5 (ook omdat er een mat dreigt op d8)

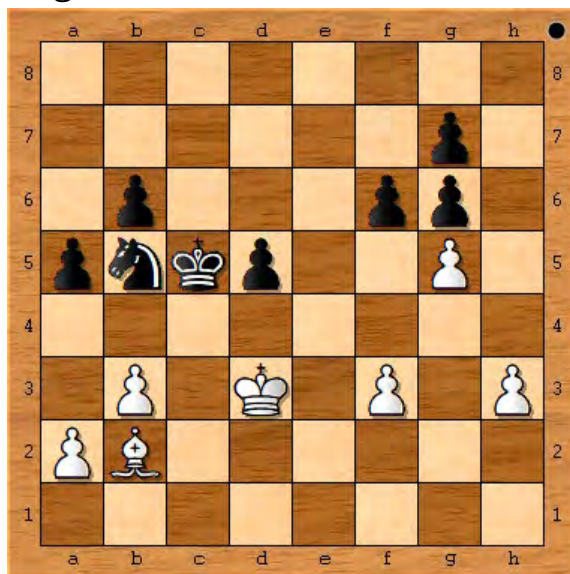
42.Txd5

Nu is de ruil echter een stuk minder erg dan wanneer ie op d1 had plaats gevonden.

**42...cxd5 43.g4 Pd6 44.Lc5 Kc7
45.Ke3 Kc6 46.Lb4 b6 47.Kd3 a5
48.Lc3 Pb5 49.Lb2 Kc5**

Matig, naar de ander vleugel
bewegen was beter. Merk op dat we
inmiddels wel beiden ruim onder de
5 minuten waren gedoken, en een
notulist hadden ingehuurd.

50.g5

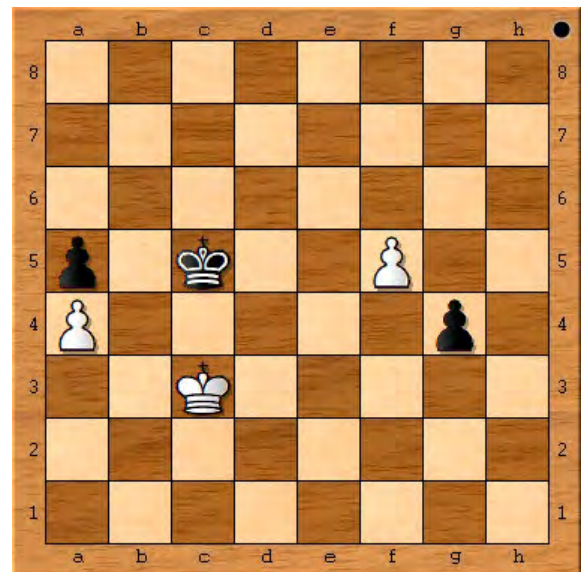

Scherpe zet, Stockfish slaat gewoon.
Al het andere vindt het ding hooguit
remise. Ik speelde d4 (=0.00)

50...d4

(50...fxg5 51.Lxg7 Pc7 Kennelijk de
weerlegging van g5, andere zetten
brengen inderdaad evenwicht.)

**51.a4 Pc3 52.Lxc3 dxc3 53.Kxc3
Kd5 54.gxf6 gxf6 55.b4 g5 56.bxa5
bxa5 57.Kd3 Kc5 58.Kc3 f5 59.f4
g4 60.hxg4 fxg4 61.f5**

En hier geeft wit pas weer de op zet
50 hervonden remise uit handen. Na
Kd3 of d2 was er niks aan de hand.
Maar ja, we leefden hier op de
increment.

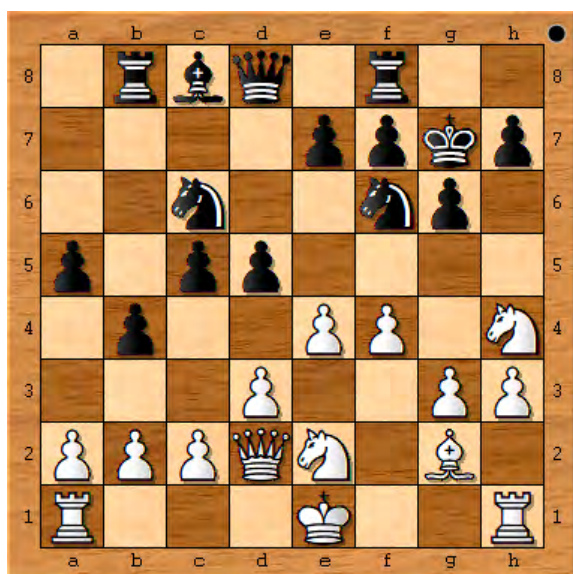
**61...g3 62.f6 Kd6 63.Kd4 g2 64.f7
Ke7**

En opgegeven 0-1.

Een mooie opsteker. De week erna
mocht ik in ronde 16 wederom tegen
een 1700+ speler. Dat werd een
gesloten Siciliaan, ik geef 'm met
minder commentaar dan de vorige
pot:

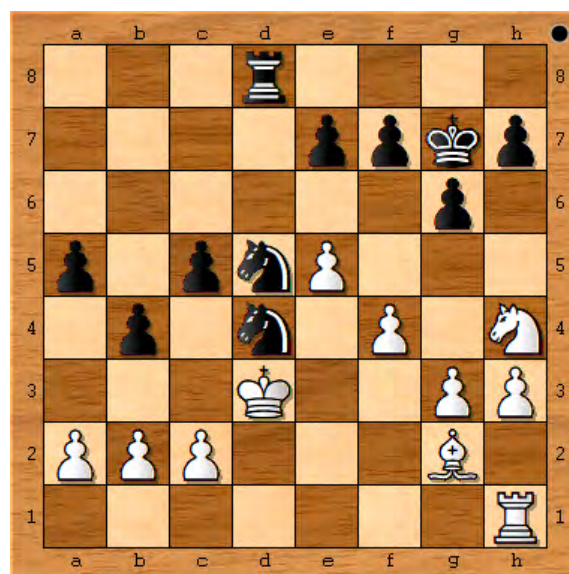
■■■■ - ■■■■ ■■■■

**1.e4 c5 2.Pc3 g6 3.g3 Pc6 4.Lg2
Lg7 5.d3 Pf6 6.h3 O-O 7.Le3 d6
8.Dd2 Tb8 9.Lh6 b5 10.Pf3 b4
11.Pe2 a5 12.Ph4 d5 13.Lxg7 Kxg7
14.f4**

Ik heb m'n gebruikelijke aanpak gekozen in deze opening, maar heb hier eigenlijk weinig. Met f4 kies ik voor de speculatieve mogelijkheid dat zwart dames kan ruilen waarna mijn koning in het centrum vertoeft. Ik zie dat als een kans daar zwarts koning in het eindspel mogelijk te laat is, maar objectief is zwart volgens het beest in het voordeel. Martijn gaat na enig nadenken inderdaad voor de dame-ruil.

14...dxe4 15.dxe4 Dxd2+ 16.Kxd2 Td8+ 17.Ke3 La6 18.Tad1 Lxe2 19.Txd8 Txd8 20.e5 Pd5+ 21.Kxe2 Pd4+ 22.Kd3

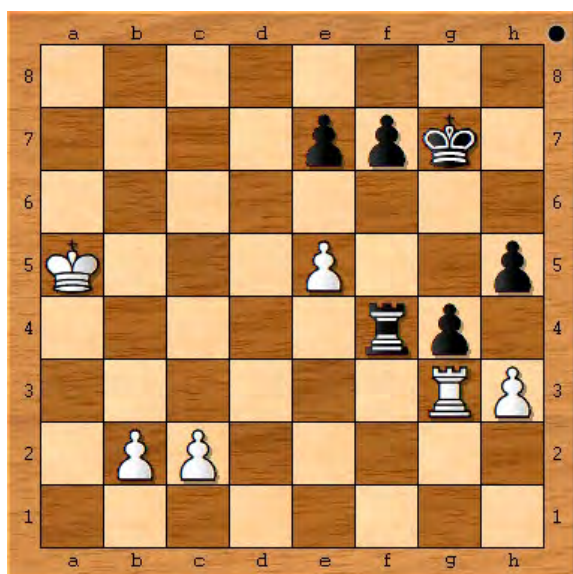

Ik heb niets bereikt, integendeel. Pd4 is ruim -4. Dat weet ik achter het bord natuurlijk niet, ik hoop met mijn actieve koning de pionnen op de damevleugel in verlegenheid te brengen. Martijn vreest dat ook, en komt met een combinatie die volgens de engine de zaak weer in evenwicht brengt.

22...Pxf4+ 23.gxf4 Pf5+ 24.Kc4 Pxf4 25.Lc6 Td4+ 26.Kxc5 Txf4 27.Kb5

Zeg het maar. Op het niveau van de spelers van deze partij is het koffiedik kijken hoe dit afloopt. Ik zie nog steeds kansen op de damevleugel. Martijn vreest de kracht van mijn loper en biedt zijn aan de rand staande paard aan op f3. Wat niet nodig was.

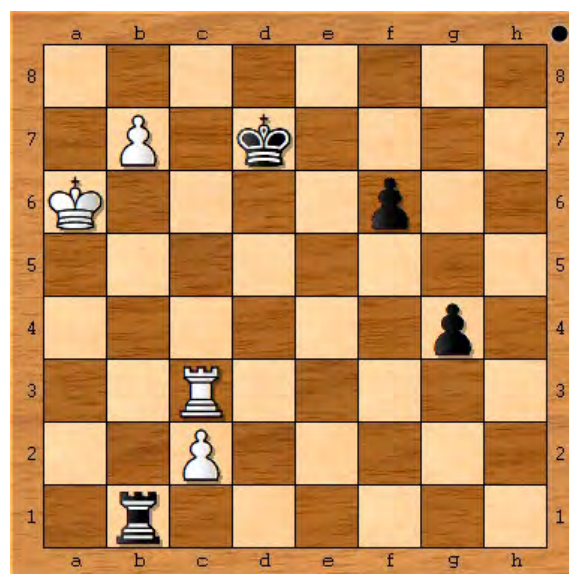
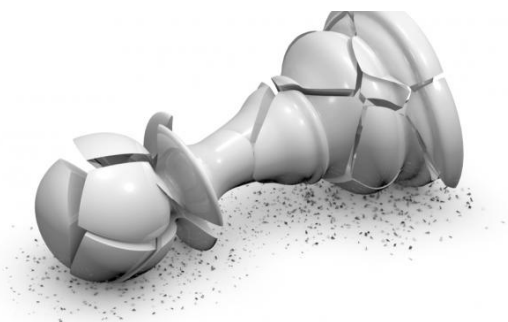
27...Pf3 28.Lxf3 Txf3 29.Kxa5 Tf4 30.Td1 g5 31.Td3 h5 32.a4 bxa3 33.Txa3 g4 34.Tg3

Een fout, de stelling is nu in zwarts voordeel. zwart verzuimt echter h4.
34...f5 35.exf6+ exf6 36.hxg4 hxg4 37.b4 Kf7

Deze koningszet luidt het verlies in, f5 was de juiste zet. Vanaf nu wordt de stelling elke zet onhoudbaar voor zwart.

38.b5 Ke6 39.b6 Kd7 40.Tc3 Tf1 41.b7 Tb1 42.Ka6

De crux. Tg3 was remise geweest.

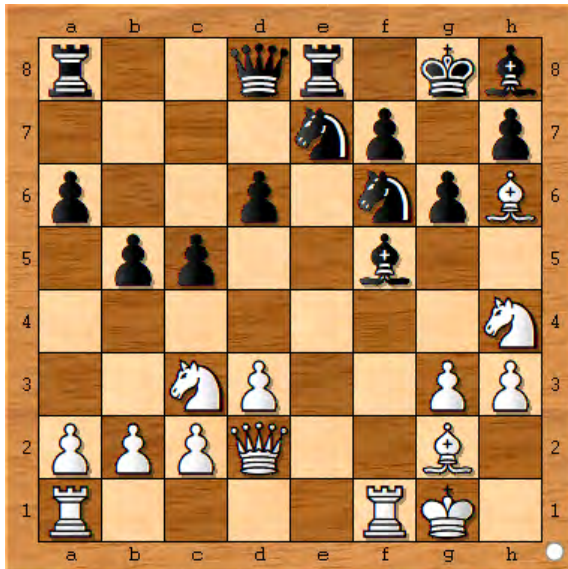
42...f5 43.Tb3 1-0

Weer een punt derhalve. XXXXXXXXXX
XXXXXXXXXX draait ook lekker en zoals dat gaat wanneer je een paar potjes wint, wordt je vervolgens als kanonnenvoer ingezet tegen de titelkandidaten. In ronde 17 zitten wij dus allebei op het podium. XXXXXXXXXX op 1 tegen XXXXXXXXXX en ik op 2 tegen XXXXXXXXXX. Het is een warme dag en het allerwarmst blijkt het dan te zijn op dat podium, dat vanwege de vierkante meter problematiek in Coronatijd al het hele seizoen gebruikt wordt. Uiteraard noteren we beiden een nul.

Ik doe in de Stonewall wat speculatiefs om me niet willoos weg te laten drukken, maar het lot kun je zoals bekend niet keren.

In de een na laatste ronde, afgelopen week, word ik aan XXXXXXXXXX gekoppeld. De eerste speler voor mij

onder de 1700 sinds de heropening. Ik hoop mede daarom op nieuwe kansen. Die kwamen vlot. [REDACTED] is niet op topscherpte, en in plaats van als laatste ben ik eens een keertje als eerste klaar. Na 19 zetten.

Wederom een gesloten siciliaan. zwart heeft hier 15... Pc6-e7? gespeeld om zijn loper op f5 te dekken (die had gewoon naar d7 gemoeten) en hoopt na het kwaliteitsverlies op a8 tegenspel te hebben met zijn dame over de lange diagonaal. Daar komt het echter nooit meer van:

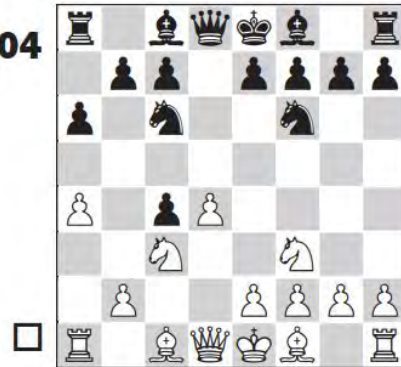
16.Lxa8 Dxa8 17.Pxf5 Pxf5?

18.Txf5 gxf5 19.Dg5+ 1-0

[REDACTED] ontbrak deze ronde en ik ben hem daardoor voorbij in de diverse ratingklassementen. Afhankelijk van wat de slotronde ons brengt, mag een van ons deze zomer met de fraaie Nico-van-Harten Trofee naar huis. De rood geschilderde klassieke

schaakklok voor de speler met de meeste rating winst.

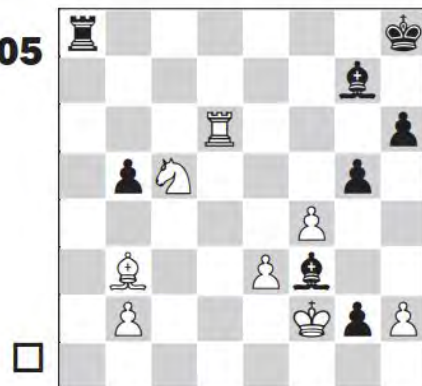
104

Is White's position:

- A) better;
- B) equal;
- C) worse?

105

Is White's position:

- A) better;
- B) equal;
- C) hopeless?

Revanche?!

In onze eerste correspondentiepartij moest [redacted] het onderspit delven (zie elders in deze Balans), maar er kwam een tweede partij met verwisselde kleuren. Wordt het een revanche? We gaan het zien.

De partij is nu nog volop bezig, dus ik laat hier de openingsschermutelingen zien.

1.e4 b6

De *Owen's Defence* in zijn puurste vorm! Zo speelde ook de naamgever van deze verdediging, *Reverend John Owen*, tegen *Paul Morphy* en won! Een opening waarmee je Paul Morphy kunt verslaan, kan niet slecht zijn 😊

Laat ik hier de gelegenheid aangrijpen om iets meer over Owen te vertellen.

Hij werd geboren in 1827 in Marchington, Debyshire, Engeland en studeerde aan het Trinity College, Cambridge. Na zijn afstuderen werd hij tot dominee in de Angelsaksische kerk gewijd.

Vanwege zijn ambt leek het hem beter om in zijn schaakleven een schuilnaam te gebruiken en hij koos voor “*Alter*”. In de jaren zestig van de 19^e eeuw, werd hij gerekend tot

een speler die thuishoorde in de top tien van de wereld.

John Owen (1827-1901)

Zoals al gememoreerd won hij in 1858 een partij van Morphy.

Dit resulteerde direct in een match tussen die twee. Morphy was nu op zijn hoede, dus, ondanks het feit dat Owen een pion (die op f7) en steeds de witte stukken kreeg, verloor de dominee met 6–1, zonder een partij te winnen!

In 1862 speelde Owen mee in het *British Chess Federation's international tournament* te Londen en werd 3^e, onder andere boven *Steinitz*. Bovendien was hij de enige die van de winnaar, *Anderssen*, wist te winnen.

2.d4 Lb7 3.Pc3 e6

Om straks ...Lb4 te kunnen spelen.

4.Ld3 Pf6

Kenneren van het Heesen Systeem vragen zich ongetwijfeld af: waarom geen 4...f5? Wel, door schade en schande ben ik tot de conclusie gekomen dat dat alleen goed werkt als wit voor de opzet met d4 en c4 kiest, in plaats van d4 en e4.

Een variantenboom na 4...f5? kan zijn:

4...f5 5.exf5 Lxg2 6.Dh5+ g6 7.fxg6 Lg7

(7...Pf6 8.g7+ Pxh5 9.gxh8D Lxh1 10.Dxh7)

8.gxh7+ Kf8 9.Pf3

(9.hxg8D+ Kxg8 10.Dg4 Lxh1 11.Lg5 Df8; of 9.Le4 Pf6 10.Dg6 Lxh1 11.Lxh1 Pc6 12.Lxc6 dxc6 13.Pf3)

9...Pf6 10.Dh4 Lxh1

(10...Lxf3 11.Tg1 Lh5 12.Pe4 Txh7 13.Txg7 Txg7 14.Pxf6 Tg1+ 15.Kd2 Lf7 16.Kc3)

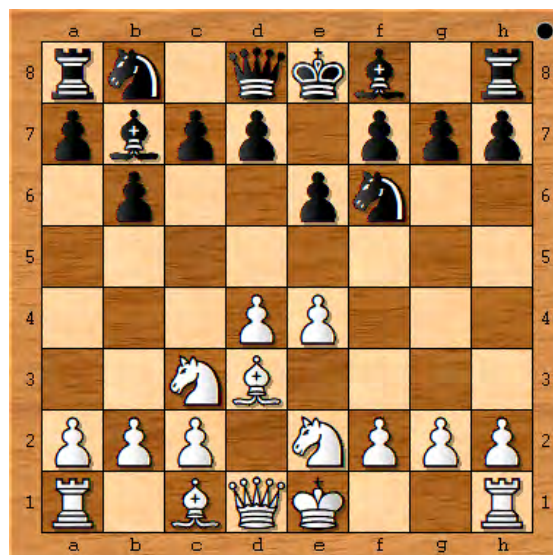
11.Pe5 Pc6 12.Lg5 Pb4 13.Lg6

En dat zijn niet allemaal varianten waar zwart op zit te wachten!

5.Pge2...

En wit, op zijn beurt, zit niet te wachten op varianten waarin zwart met ...Lb4 en ...Pe4 de pionnenstructuur op de damevleugel kan ondermijnen.

Omdat het geplande ...Lb4 nu de plank mislaat, mag zwart wat anders bedenken. Er is hier al van alles geprobeerd 5...d5, 5...d6 en 5...Pc6.

Maar ik kies voor:

5...c5

Om op een gegeven moment met ...c4 de witte loper op de proef te kunnen stellen.

6.d5...

Ai! Een pionoffer dat de stelling op scherp zet als zwart het aanneemt.

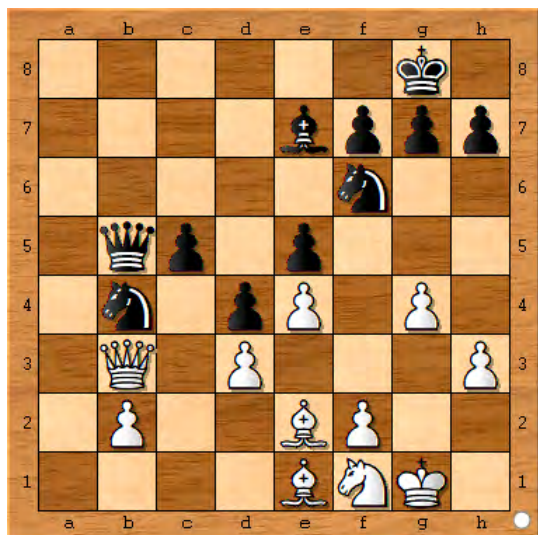
6...exd5 7.exd5 g6 8.0-0 Lg7 9.d6 0-0

Tijd voor een tussenbalans: materieel staat het gelijk, beide koningen staan veilig, maar wit heeft meer bewegingsvrijheid. De vraag is wel of zijn pion op d6 zwak of sterk is. Sterk omdat hij zwart insnoert, maar zwak omdat hij geen collega's meer heeft die hem kunnen komen steunen. Wordt vervolgd!

Oplossingen Rode Lopers combineren – aflevering 36

Stelling 1: Mitchel Wallace – Hendrik Aldenberg

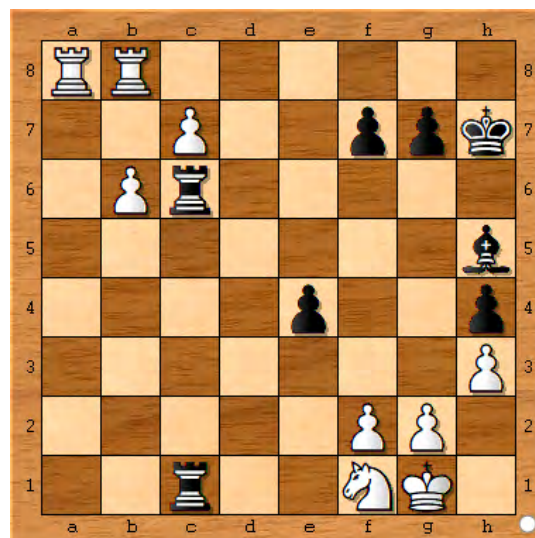
Interne competitie 26 mei 2021

1...Pxe4! Een gezonde pion smaakt altijd goed. Voor de liefhebber van strategische en/of positionele oefeningen is de nu ontstane stelling een aardige. Wat moet wit met dat paard op e4? Slaan, of laten staan? Zie mijn reflectie hierover onderaan de oplossingen.

Stelling 2: tvalaert - Paardc3

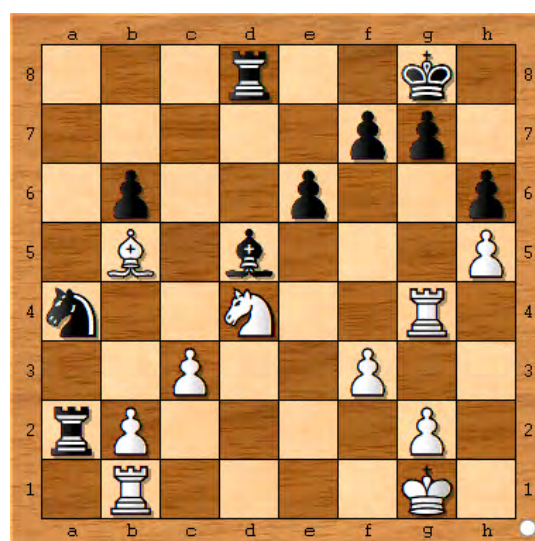
Live Chess Chess.com, 25.06.2021

1...Txf1 het is genoeg om te zien dat wit de toren niet kan terugnemen in verband met **2.Kxf1?? Tc1** mat. Als wit wegloopt (2.Kh2) gaat hij eveneens mat na 2...Tcc1. Wit heeft echter nog een hele serie uitstelschaakjes dankzij zijn torens op de achterste rij.

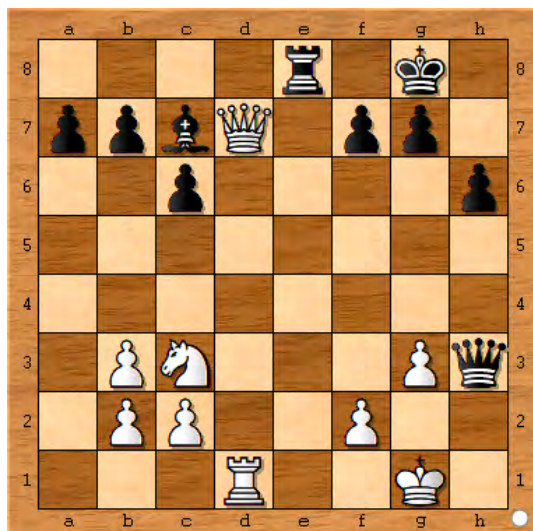
Stelling 3: Jan Prins – Arjan Houwers

Interne competitie

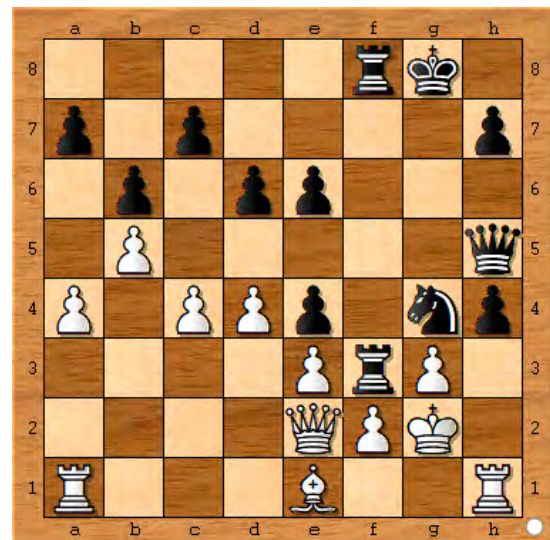
1.Pxe6! Lxe6 2. Txa4 wit wint een pion en creëert daarmee een pionnenmeerderheid op de damevleugel. In de vorige aflevering (Stelling 5, Hoogakker – Können) ging het al eens over afstand op het bord zoals beschreven in *Invisible Chess Moves*. Ook deze combinatie is daar een goed voorbeeld van.

Stelling 4: Joshuaajj– peterdasch
Online snelschaakpartij lichess.com,
 25 februari 2021

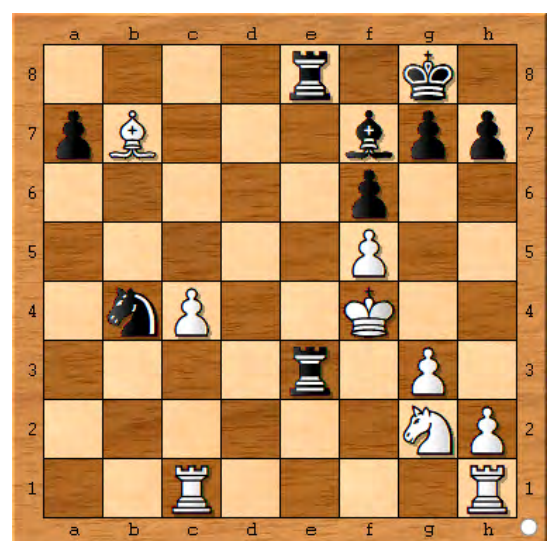
Bekend thema, maar helaas zag ik het net nadat ik al 1...Dxd7? gespeeld had. **1...Te1+! 2.Txe1** gedwongen **2.Dxd7**

Stelling 5: Soumava1993 – Paardc3
Snelschaakpartij chess.com 11 juni 2021

Hier zijn meerdere zetten goed, 1...Pxf2 is bijvoorbeeld ook winnend. Maar de mooiste, snelste en meest geforceerde winst is **1...Pxe3+! 2. fxe3 Txxg3+! 3. Bxxg3 Qxe2+** De dame stond ongedekt. Opvallend in deze stelling is dat zwart al zijn 8 pionnen nog heeft.

Stelling 6: Juniormafiac - peterdasch
Online snelschaakpartij lichess.com,
 25 februari 2021

Mat in 5 is de beste oplossing.

1...Pd6 2.Kg4 Pf2 3.Kh4 (3.Kf4 Lh5! geen schaak, dus altijd iets lastiger te vinden. Nu kan het paard op twee velden mat geven (h3 en d3) en wit kan er maar een verdedigen. Na het u.v.e.-schaakje 4.Ld5+ is het afgelopen. Bijvoorbeeld 4...Kh8 5.h3 Pd3#) **3...g5!** De zet die wat lastiger te vinden is bij het doorrekenen omdat wit en passant kan slaan: **4.fxg6** waarna **4...hxg6** geen schaak is. Echter wit heeft geen enkel antwoord meer tegen de dreiging **5...g5** mat! (niveau 5).

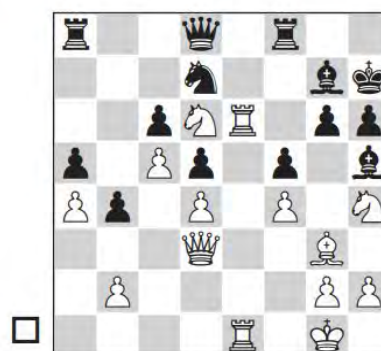
Vervolg op de oplossing van stelling 1:

Ik zou, als ik wit was, het paard niet slaan (2. dxe4).

Niet zozeer omdat wit dan het loperpaar inlevert, want dat lijkt me vooralsnog van minder belang in deze relatief gesloten stelling, maar omdat de zwarte pluspion meteen een meerderheid op de damevleugel geeft. Als zwart c4 kan spelen (en dat zal waarschijnlijk geen probleem zijn) is het meteen heel duidelijk wat het plan moet zijn: stukken ruilen en de pionnenmeerderheid verzilveren.

Als iemand hier andere ideeën over heeft, zie ik ze graag terug in het Balansdraadje op het forum.

Solution 102

As a rule, a successfully conducted attack should end with a tactical blow. This usually lands at the most vulnerable point in the enemy position (with rare exceptions). Another important factor is the concentration of the attacking forces in that region.

Even a casual glance at the diagram position is enough to reveal that White has a large advantage and a great likelihood of a combination. In the game L.Guliev-Terekhin (St Petersburg 1997) White decided that the time had come to act!

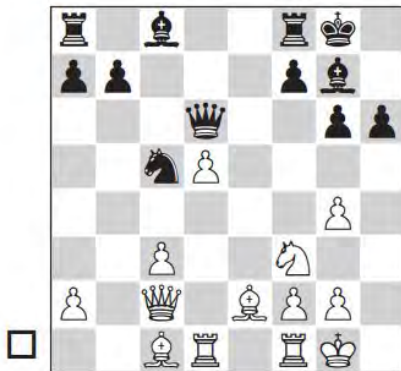
25. ♖hxf5! gxf5 26. ♖xf5 ♖f6 27. ♗d6 ♗b8 28. ♗e7 ♗a7 29. ♖xg7+ ♔g6 30. ♗e2 ♗xe7 31. ♗xe7 ♗f7 32. ♗e3 ♖e4 33. ♗xg6 ♗xg7 34. f5 ♗f8 35. ♗xh6+ ♔g8 36. ♔e5

And Black resigned.

Conclusion: General tasks are achieved through strategy, specific ones through tactics.

Tactics in the service of strategy. – Max Euwe

Solution 103

Thanks to the extra pawn and strong passed pawn on d5, the assessment is not in doubt: White has the advantage. The main things one needs to note are the weak white pawns (doubled and isolated pawns), the lack of obvious weaknesses in Black's camp and the more active position of the black pieces. These factors give Black reasonable hopes of compensation for the pawn. In the game Zakharevich-L.Guliev (St Petersburg 1997) Black even considered his position satisfactory. He hoped to be able soon to place his rooks satisfactorily and obtain good play. However, White's next move came as a great surprise:

18. ♖d4!

A very strong move: the rook defends the g4-pawn, creates the threat of 19. ♕f4, and also gives the game a dynamic character. Black should probably decline the 'Trojan Horse' and go for one of 18...

b6, 18... ♕d7, 18... g5 etc. But at the board, he could not resist the lure of material:

18... ♕xd4 19. cxd4 ♘a6 20. ♘e5! ♜d8 21. ♖d2! ♜f8 22. ♕c4 ♘c7 23. d6 ♘e6 24. ♕a3 ♜g7 25. ♜e1 g5 26. ♜d3 ♜f6 27. ♜e3 ♜g7 28. ♜f3 f6 29. d7 1-0

Conclusion: Art requires sacrifices!

In any sphere, success requires a little bit of madness. – William Shakespeare

Een fijne zomer allemaal!